

ΑΙΟΛΙΚΟΣ ΑΣΤΗΡ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΟΙΚΟΓΕΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΑΙ
ΧΗΡΑ. Γ. ΒΑΦΕΙΑΔΗΣ
ΔΗΜ. Η. ΨΩΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ
ΕΝ Τῷ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙῳ
Ο ΗΛΙΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Β. Κ. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ δ.φ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Η ΠΟΙΗΣΙΣ ΤΟΥ ΔΙΣΧΥΛΟΥ

ΚΑΙ Η ΟΡΕΣΤΕΙΑ Ἰωάν. Ὀλυμπίου

Νικόλαος Παγανίνι

Δ. Γ. Κανάλε δ. γ.

Ὁ Ἰπνωτισμὸς

Μ. Κουτούβαλη ἱατροῦ.

Ὁ Ταξιάρχης τῆς Μανδαμάδου, Δ. Γ. Νεραντζῆ (Αὐγερινού)

Ποιήσεις

Μαρίας Ε. Ζάμπα

Ἰσημερία — Πάσχα

Ἄνδρ. Ι. Γερωλύμου

Κυδωνιατικὴ Ζωή

Νεκρολούουδα

(ποίημα)

Ὀδυσ. Ε. Χριστοδούλου

Στὸ Σταυρὸ

(ποίημα)

Ἐλένης Σ. Σβορώνου

Τὰ κόκκινα αὐγά τοῦ Πάσχα

Ἰωνος

Σκόρπια Λόγια

ΕΙΚΟΝΕΣ

† Ὁ Κυδωνίων Γρηγόριος Ὁρολογᾶς
Νικόλαος Παγανίνι

Τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Ι. Μονῆς τοῦ Ναοῦ Ταξιαρχῶν

Ἐν Μανδαμάδῳ (Μυτιλήνης)

Μαρία Ε. Ζάμπα

ἔκδοσις ὁ "Ἡλιος", Μεγάλῃ Ἀγορᾷ (Βεζεστένι) Κυδωνίαι

ΑΙΟΛΙΚΟΣ ΑΣΤΗΡ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΕΝ ΚΥΔΩΝΙΑΙΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

Εν Κυδωνίαις Μετζ. 2 1)2
Εν τοῖς χωρίοις > 3
Εν τῷ Κράτει < 3
Εν τῷ ἑξαετηρικῷ φρ. χρ. 15

ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ

Κατ' ἀποκοπήν

ΧΑΡΤΑΠΟΘΗΚΗ & ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ

ΣΙΓΑΡΟΧΑΡΤΩΝ

ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ Δ. ΑΘΑΝΑΣΟΥΛΑ

Ὁδὸς Παλαιὰ ψαράδικα N^ο 8 — Δίοδος Σιναίτικο N^ο 6 καὶ 7 δίοδος Κλειδαρᾶ N^ο 6 δίοδος Εὐαγγελικῆς σχολῆς N^ο 26.

ΣΜΥΡΝΗ

ΟΛΑ ΤΑ ΕΙΔΗ ΤΗΣ ΧΑΡΤΙΚΗΣ ΔΙ' ΕΦΗΜΕΡΙΔΗΣ & ΠΕΡΙΟΔΙΚΗΣ, ΧΡΕΙΩΔΗ ΓΡΑΦΕΙΩΝ & ΣΧΟΛΕΙΩΝ
ΕΙΣ ΠΕΓΓΛΗΝ ΠΟΙΚΙΛΙΑΝ.

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΑ ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Ὁ ἐπὶ δωδεκαετίαν ἐν Κων)πόλει ὡς ἐμπορορράπτῃς λίαν εὐδοκίμως ἐργασθεὶς κ. Ἄγγελος Τιμπαμπῆς συνεταιρισθεὶς μετὰ τοῦ κ. Ν. Φλώρου ἀπεκατέστη ἐν τῇ πατρίδι του συστήσας Κατάστημα ἀπέναντι τοῦ Γραφείου κ. Κ. Λεντούδη.

Ἡ ἰκανότης ὡς καὶ ἡ πολυετής πεῖρα τοῦ κ. Α. Τιμπαμπῆ παρέχουν ἀρκετὴν ἐγγύτησιν ὅτι πάντες οἱ πελάται θέλουσι μείνει κατευχαριστημένοι τόσο ἐκ τῆς στερεότητος ὅσον καὶ ἐκ τῆς κομψότητος τῶν ἐνδυμασιῶν.

ΑΙΟΛΙΚΟΣ ΑΣΤΗΡ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΟΙΚΟΓΕΝ. ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΑΙ

ΧΑΡΑΛ. Γ. ΒΑΦΕΙΑΔΗΣ
ΔΗΜΗΤΡ. Η΄ ΨΩΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ

ΕΝ ΤΩ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΩ
„Ο ΗΛΙΟΣ”

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Β. Κ. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ δ.φ.

† Ο ΚΥΔΩΝΙΩΝ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΩΡΟΛΟΓΗΣ
Ο ΠΡΩΤΟΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΚΥΔΩΝΙΩΝ

ΙΩ. ΘΑΥΜΠΙΟΥ, ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΟΥ ΚΥΑΘΩΝΙΩΝ

Η ΠΟΙΗΣΙΣ ΤΟΥ ΑΙΣΧΥΛΟΥ ΚΑΙ Η ΟΡΕΣΤΕΙΑ

Γ'.

Ὁ ἥλιος φωτίζει τώρα τὰ πρότυλα τῶν ἀνακτόρων, τὴν κικλοτερῆ πλατεῖαν καὶ τὰ ἀγάλματα τῶν θεῶν. Ἡ φλόξ ἀναθρώσκει πανταχόθεν ἐπὶ τῶν φλεγομένων βωμῶν, ὁ ἀῆρ πληροῦται ὁσμῆς καὶ θυμιαμάτων. Χορὸς πρεσβυτῶν δεκαπέντε προβαίνει εἰς τὴν ὀρχήστραν. Εἶνε οἱ πρόβουλοι τοῦ δήμου, αὐτὸ τοῦτο οἱ **δημογέροντες** τῆς ὀμηρικῆς ἐποχῆς. Ἐρχονται νὰ προσαγορεύσωσι τὴν βασιλίссαν, ἀγνοοῦντες τὴν χαρμόσυτον ἀγγελίαν, καὶ πῶς περίφοβοι ἐκ τῶν θυσιῶν, ἐξ ὧν ἄλλως τεκμαίρονται μέγα τι καὶ σπουδαῖον γεγονός, ἴσως χαροποιᾶν εἶδησιν. Πιστοὶ εἰς τὸ χρέος τῶν τιμῶσι τὴν γυναῖκα τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν ἀπόντων καὶ σέβονται τὴν ἐξουσίαν τῆς. Ἐμειναν ἐκεῖ εἰς τὸ Ἄργος διὰ τὴν ἥλιον, ὡς ἀπόμαχοι, καὶ ἀναμένοντες τὴν ἔσοτον τῆς βασιλίссας, διαμυθολογοῦνται πρὸς ἀλλήλους περὶ τῆς μεγάλης στρατείας τῶν Ἀτρειδῶν, περὶ τῶν σκοτεινῶν μαντευμάτων τοῦ Κάλχαντος, περὶ τοῦ χόλου τῆς Ἀρτέμιδος καὶ τῆς θυσίας τῆς Ἰφιγενείας. Εἶνε ἐν ἄσῃ φοβερόν, οἶον τὸ προανάκρουσμα τῆς τραγικῆς συμφορᾶς, ἣτις ἀναμένει τὸν στρατηλάτην, ὅστις ἐτόλμησε νὰ μιάνῃ μετὰ τὸ παρθενικὸν αἷμα τῆς θυγατρὸς του τὸν βωμὸν τῆς θεᾶς χάριν πολεμικῆς δόξης· διότι ἀποθρασύνει τοὺς βροτοὺς ἢ παραζάλη τῶν φρονῶν πρὸς τὰ ἀτόλμητα. Ὅτε ἤκουσαν ἐκ στόματος τοῦ μάντεως οἱ Ἀτρεῖδαι τὴν φοβερὰν θυσίαν, ἐπλήξαν μετὰ τῆς βακτηρίας τὴν γῆν καὶ δὲν ἠδυνήθησαν νὰ κρατήσωσι τὰ δάκρυα. Ἄλλ' ἔπειτα, μὴ θέλων νὰ διαλύσῃ τὴν στρατείαν, ἔσφαξεν ἀνηλεῶς τὴν καλὴν κόρην ὁ φιλόδοξος πατήρ· πλὴν ἐνεδρεῖται φοβερὰ ἐν τῷ οἴκῳ καὶ ἀκοίμητος ἢ μνήμη τῆς θυσίας ταύτης, προσδοκῶσα ἐκδίκησιν. — Ἴδου ἡ ἁμαρτία τοῦ Ἀγαμέμνονος! — ἡ ἀνίερὸς σφαγὴ τῆς θυγατρὸς, καὶ τὸ μόνον πρόσχημα τῆς Κλυταιμῆστρας! Ὁ χορὸς τῶν γερόντων αἶρει ὀλοσδήτοτε τὸν πέπλον τοῦ μυστηρίου, περὶ οὗ ἐσιώπησεν ὁ Φύλαξ.

Δ'.

Ἄλλ' ἰδὸν περιχαρῆς προβαίνει ἐκτὸς τῶν ἀνακτόρων ἢ βασίλισσα, χάρις ἀνεπίστον ἀναγγέλλουσα εἰς τοὺς γέροντας, τὴν ἐκπόρθησιν τῆς πόλεως τοῦ Πριάμου ὑπὸ τῶν Ἀργείων κατ' αὐτὴν ταύτην τὴν νύκτα. Τὰ δάκρυα βρέχουσι τὰς παρειὰς τῶν πιστῶν ὑπηκόων καὶ συμβούλων τοῦ ἀνακτοῦ πρὸς τὸ ἄγγελμα τοῦτο, τὸ ὁποῖον ὑπὸ τῆς χαρᾶς δὲν δύναται νὰ πιστεύσωσιν. Ἄλλ' ἡ βασίλισσα λέγει, ὅτι δὲν ἔχει τὰς φρένας νεαρᾶς ἐπίστου κόρης, ἵνα ἐξαπατηθῆ ὑπὸ ὀνειρώτων ἢ οἰωνῶν, καὶ διηγείται πῶς ἔλαβε τὴν ἀπίστευτον ἀγγελίαν, ἂν μὴ ὑπάρχῃ ἐν αὐτῇ **δόλος** τις τῶν θεῶν. Ἡ διήγησις τολμηρὰ, εἰκονικῆ,

πομπώδης, ἀποτελεῖ ἀριστοτέχνημα ποιητικῆς περιγραφῆς, ἣν μόνῃ ἢ φαντασίᾳ τοῦ μεγάλου τοῦτου ποιητοῦ ἠδύνατο νὰ συλλάβῃ καὶ νὰ παραστήσῃ. Τὴν πικρὰν ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῆς Ἰδης, σύμβολον τῆς ἀλώσεως τοῦ Ἰλίου, ἀνεδέχθησαν οἱ σκοποὶ, οἱ ἐπὶ τοῦ Ἐρμαιοῦ ὄρους τῆς Λήμνου τεταγμένοι, καὶ ταυτὴν οἱ ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ Ἄθω, ἐξ οὗ ὑπερπηδήσασα τὸν λόντον, ὡσπερ χρυσοφειγῆς ἥλιος, παρέδωκε τὸ σύνθημα εἰς τοὺς σκοποὺς τοῦ Εὐβοϊκοῦ Μακίστου· ἐκεῖθεν, ὑπεράνω τοῦ Εὐβοίου, ἢ φλόξ ἐνέσκηπεν εἰς τὰς κορυφὰς τοῦ Μεσσαπίου καὶ, δίκην φαιδρᾶς σελήνης ἐπιφανείσα ὑπερθεῖν τῆς πεδιάδος τοῦ Ἀσωποῦ, ἐξήγγειρε τὴν φρουρὰν τοῦ Κιθαιρώνας, ὁπόθεν ἐπέσκηπεν εἰς τὸν ἰσθμὸν ὑπερπηδήσας δὲ καὶ τὸν Σαρωνικὸν ὁ μέγας τῆς φλογὸς πάγων, ἔδωκε τὸ σύμβολον εἰς τοὺς φύλακας τοῦ Ἀραχναίου, καὶ οὗτοι εἰς τὸν σκοπὸν τοῦ ἀνακτοῦ τῶν Ἀτρειδῶν. — Αὐτὸ εἶνε τὸ τεκμήριον, αὐτὸ εἶνε τὸ σύμβολον τῆς ἀλώσεως, ὅπερ μοι ἀνήγγελεν ἐκ Τροίας ὁ ἀναξ! — Καὶ οἱ γέροντες ἐκδιαιβοὶ θέλουσιν πάλιν καὶ πολλάκις νὰ ἀκούσωσι τοὺς χαρμόσυνους λόγους καὶ νὰ προσευχηθῶσιν εἰς τοὺς θεοὺς.

Ἡ ἀγρία ψυχὴ τῆς Κλυταιμῆστρας ἐντροφᾶ τώρα εἰς τῆς ἀλώσεως τὰς δραματικὰς σκηνάς, τὴν χαρὰν τῶν νικητῶν, τοὺς θρήνους καὶ ὀδυρμούς τῶν ἠττημένων, οἵτινες οὐχὶ ἀπὸ ἐλευθέρου τραχίλου ἀπομώζουσι τὸν θάνατον τῶν φιλάτων. Ἐπειτα ἐπιρρίπτει αἰφνης ἐπὶ τοὺς νικητὰς τὸ πρῶτον βέλος τῆς ἀπειλῆς διὰ τῶν βαρυσήμαντων λόγων: «Ἄν σεβασθῶσι τοὺς πολιοῦχους καὶ τοὺς προστάτας τῆς χώρας θεοῦς, τὴν ὁποῖαν ἐπόρθησαν, ἂν φεισθῶσι τὰ ἰδρύματα αὐτῶν τὰ ἱερά, νικῶντες αὐτοὶ, δὲν θὰ ὑποστῶσι τὴν τύχην τῶν ἠττημένων. Ὁ στρατὸς δὲν πρέπει νὰ καταληφθῆ ὑπὸ τοῦ ἔρωτος ἀθεμίτων λαφύρων. Ἐχει μακρὸν στάδιον νὰ περάσῃ, ἕως νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν πατρίδα, καὶ ἂν, ἀσεβήσας εἰς θεοὺς, ἐπανέλθῃ, ἢ συμφορὰ τῶν φονευθέντων θὰ ἐπιπέσῃ ἀγρυπνος εἰς τὴν κεφαλὴν των». Καὶ εἰπούσα ταῦτα ἀπέρχεται.

Τὸ βαθὺ ἄσῃ τοῦ Χοροῦ τῶν γερόντων εἶνε τὸ πρῶτον προσευχὴ πρὸς τοὺς θεοὺς καὶ μάλιστα πρὸς τὸν ὕπατον Δία, τὸν τιμωρήσαντα τὴν πράξιν τοῦ Πάριδος, ὅστις ἐπάτησε τοὺς θεσμούς τῆς ξενίας. «Δὲν ὑπάρχει προμαχὼν ὀσπηρίας διὰ τὸν ἀνθρώπον ἐκείνον, ὅστις θὰ λακτίσῃ τὸν μέγαν τῆς Δίκης βωμὸν εἰς ἀφάνειαν». — Ἐπειτα ὁ χορὸς οἰκτερεῖ τὴν μεγάλην στρατείαν τῶν Ἀτρειδῶν, ἣτις ἐβύθησεν εἰς πένθος σὺμπασαν τὴν Ἑλληνίδα γῆν. Οἱ μὲν τῶν μαχητῶν εἰμορφοὶ φυλάσσουσι τοὺς τάφους των ὑπὸ τὰ τεῖχη τοῦ Ἰλίου, οἱ δὲ ὡς τέφρα καὶ σποδὸς ἐπανέρχονται εἰς τοὺς οἴκους πολυδάκρυτοι. Ἡ βαρεῖα λύ-

πη μεταβάλλεται εἰς μῖσος καὶ ἀγανάκτησιν πρὸς τοὺς Ἀτρείδας. Ἡ κατάρα τοῦ λαοῦ θὰ πλήξῃ τοὺς ὑπευθύνους. Οἱ θεοὶ ἀγρυπνοῦσιν τὸ ὄμμα των δὲν θὰ διαφύγωσιν οἱ παρὰ ἴτοι τοσοῦτων φόνων. Οἱ σώφρονες καὶ εὐσεβεῖς πρεσβῦται ἀποκρούουσι τῶν πορθητῶν τὴν δόξαν, προκρίνοντες τὸν ἀνεπίφθονον ὄλβον. — Τὸ ἄσῃ διαπνέει βαθεῖα θρησκευτικὴ πίστις εἰς τοὺς θεοὺς, ὧν αἱ βουλὰι εἰθύνουσι τοὺς ἠθικὸς νόμους τῆς ἀνθρωπότητος. Εἶνε αὕτη ἡ Εἰμαρμένη, κατὰ τὴν ἀντίληψιν τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ κόσμου.

Ε'.

Ὁ ποιητὴς ἐπισπεύδει τὴν καταστροφὴν. Ἡ βασίλισσα ἐξεληθούσα ἀναγγέλλει ὅτι κῆρυξ ἐστεμμένος μετὰ κλάδους ἐλαίας χωρεῖ ἀπὸ τῆς ἀκτῆς πρὸς τὰ ἀνάκτορα. Πρωῖας ἦλθεν ἡ ἀγγελία τῆς ἀλώσεως, καὶ νῦν, μεσοῦσης ἡμέρας, ὁ ναυτικὸς στρατὸς ἀποβιβάζεται εἰς τὰς ἀκτὰς τῆς Ναυπλίας. Ὁ πορθητὴς τοῦ Ἰλίου ἀναξ ἔρχεται τάχιστα ἵνα πληρώσῃ τὴν Μοῖραν, ἣτις αὐτὸν ἀναμένει. Ἡ χαρὰ καὶ ἡ συγκίνησις τοῦ Κήρυκος, μετὰ πάροδον δεκαετίας χαίρειζοντος ἀνεπίστως τὸ ἔδαφος τῆς πατρίου χώρας, εἶνε ἀπερίγραπτος. Προσαγορεύει φιλοφρόνως τοὺς θεοὺς τοὺς ἐγγωρίους, τὸν Δία, τὸν Ἀπόλλωνα, διωμενὴ πρὸς τὸν στρατὸν ἐν τοῖς Τρωϊκοῖς πεδίοις, τὸν Ἐρμῆν, καὶ τοὺς παλαιούς ἤρωας, καὶ ἀναγγέλλει ἐπισήμως τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ Ἀγαμέμνονος, κατασκάψαντος τὴν Τροίαν μετὰ τὴν σκαπάνην τοῦ δικηφόρου Διός, καὶ τιμωρήσαντος τοὺς Πριαμίδας. «Ὡ μέλαθρα τῶν βασιλέων, ὦ φίλοι στέγαι, ὦ θεοὶ ἐφέστιοι, δέχθητι εὐκόσμως, μετὰ φαιδρὸν ὄμμα τὸν ἀνακτα, μετὰ μακρὸν χρόνον φέροντα ἡμῖν τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ.» — Ἐπειτα, δακρύων ὑπὸ χαρᾶς, διηγείται πρὸς τοὺς γέροντας τοὺς μόχθους καὶ τοὺς ἀγῶνας τῆς μακροχρονίου στρατείας, τὸν ἀφόρητον καύσωνα τοῦ θέρους, τὴν δρόσον τῶν νυκτῶν, τοὺς παγερούς χεϊμῶνας, τὰς προσβολὰς τῶν πολεμίων. Ἄλλ' οἱ πόνοι παρήλθον πλέον. Οἱ ἀποθανόντες δὲν στενάξουσιν, οἱ ζῶντες ἄς μὴ λυποῦνται διὰ τὴν δυσμενῆ τύχην, ἀξίξει νὰ χαιρώμεν πολλάκις διὰ τὰς μεταπτώσεις τῆς τύχης. Τώρα ἄς ἐγκωμιάσωμεν τὴν πόλιν καὶ τοὺς στρατηγούς τῶν Ἀργείων, οἵτινες μετὰ τὰ λάφυρα τῆς Τροίας ἐκόσμησαν τοὺς ναοὺς τῆς Ἑλλάδος.

Καὶ ἡ δολόφρων Κλυταιμῆστρα, πρὶν καταλίπῃ τὴν σκηνὴν, ὅπως παρασκευασθῇ εἰς τὸν ἀνακόμποντα στρατηλάτην ἀναξίαν ὑποδοχὴν, προτρέπει τὸν κῆρυκα νὰ σπεύσῃ εὐθὺς πρὸς τὸν ἀνακτα, ὅπως ἀναγγεῖλῃ αὐτῷ ὅτι ἡ σύζυγός του, πιστὸς κύων καὶ φύλαξ τοῦ οἴκου, ἀφωσιωμένη εἰς ἐκείνον, δυσμενῆς πρὸς τοὺς ἐχθρούς, τὸν ἀναμένει μετὰ ἀνοικτὰς ἀγκύλας. Ἐν τῇ μακρᾷ του ἀπουσίᾳ διέσωσεν ἀκεραῖαν τὴν τιμὴν καὶ τώρα . . . ἐπείγεται ὡς τάχιστα νὰ φέρῃ τὸ θῦμά της!

Ὁ Κῆρυξ, πρὶν ἐκτελέσῃ τὴν ἐντολὴν τῆς ἀνάσεως, ἐρωτηθεὶς ὑπὸ τῶν γερόντων, τοὺς ὁ-

ποῖους ἐξαπατᾷ ἢ προσποιητὴ αὐτῆ ἀφοσίωσις τῆς δολίας συζύγου, διεξάγει λαμπροτάτην περιγραφήν τοῦ νόστου τῶν Ἀχαιῶν, εἰ καὶ δὲν θέλει νὰ βεβηλώσῃ τὸ εὐφημον τῆς ἡμέρας μετὰ τὸν ζοφερόν **παιᾶνα** τῶν Ἐρινύων. Διότι φοβερὰ τρικυμία διεσκόρπισε τὸν στόλον τῶν Ἀργείων καὶ ἐνέπλησε τὸ Αἰγαῖον μετὰ τὰ ναυάγια καὶ τοὺς νεκρούς. Ἡ ναὺς τοῦ Μενελάου ἐγένετο ἀφαντος, τὴν δὲ τοῦ Ἀγαμέμνονος θεὸς τις, ὡς ἐκ θαύματος, ἐξέσωσεν, ἀσφαλῶς διευθύνων τὸν οἶακα. Ἄλλ' ὑπάρχει ἐλπίς ὅτι καὶ ὁ Μενέλαος ἐξέφυγε τὸν ὄλεθρον, διότι ὁ Ζεὺς δὲν θέλει εἰσεῖτι νὰ ἐξαφανίσῃ τὸ γένος τῶν Ἀτρειδῶν. Ἡ γλῶσσα τοῦ Κήρυκος ἀληθεύει ἀνεπιγνώστως!

Ἐπὶ τούτοις ὁ χορὸς ἐκρήγνυται εἰς ἄρας καὶ εἰς θρήνους διὰ τὸ ἀνόσιον ἔργον τοῦ Πάριδος καὶ τῆς Ἑλένης, ὃν παρὰβάλλει πρὸς λέοντα, τραφέντα ἡμέρον ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Πριάμου, ἐπιδείξαντα δὲ τὸ ἀγριὸν ἦθος τῶν γεννητόρων κατὰ τὴν ἀνδρικὴν ἡλικίαν. Οὕτως ὁ οἶκος τοῦ Πριάμου ἐπλημμύρησεν εἰς τὸ αἷμα, καὶ ὁ Πάρις ἐξεστράφη ἀπὸ θεοῦ οἷον ἱερεύς τις συμφορᾶς ἐν αὐτῷ. Παλαιὸς λόγος τῶν ἀνθρώπων ἀποδέχεται, ὅτι ὁ μέγας ὄλβος καὶ ἡ ἀγαθὴ τύχη βλαστάνει ἀκόρεστον συμφορὰν, ἀλλ' ὁ εὐσεβεῖς ποιητὴς διὰ στόματος τῶν γερόντων ἀποκρούει αὐτὸν ἐντόνωσ. Τὸ δυσσεβὲς ἔργον γεννᾷ ὁμοῖα ἔκγονα, τῶν δὲ εὐθυδικῶν οἴκων καλλίτεκνος εἶνε ἡ μοῖρα ἀείποτε. Ἡ δικαιοσύνη λάμπει ἐν τοῖς πτωχικοῖς δώμασιν, τιμὰ δὲ τὸν ζῆλιανεὶον βίον. — Τέλος ἐπιφαίνεται τὸ μεγαλοπρεπὲς ἄρμα τοῦ πορθητοῦ τῆς Τροίας ἐλαῦνον πρὸς τὰ ἀνάκτορα, καὶ ὁ Χορὸς προσαγορεύει φιλίως, ἀπὸ εὐφρονος διανοίας, τὸν βασιλέα, ὃν δὲν ἐξέλαβεν, ὡς ὁμολογεῖ, φρόνιμον, ὅτε χάριν τῆς Ἑλένης ἐπεχείρησε τὴν στρατείαν.

ΣΤ'.

Εἶνε λαμπρὰ καὶ πομπώδης ἡ ἐμφάνισις τοῦ Ἀγαμέμνονος ἐποχομένου τοῦ βασιλικοῦ ἄρματος, οὗ ὄπισθεν εἴπετο ἕτερον ἄρμα φέρον τὰ λάφυρα καὶ τὴν μαντικὴν κόρην τοῦ Πριάμου, νῦν δούλην καὶ αἰχμάλωτον Κασσάνδραν, ἣτις, ἀπ' οὗ μᾶτην ἐθρήνησε τὴν τύχην τῆς προσφιλοῦς τῆς πατρίδος, μέλλει νῦν νὰ ψάλλῃ τὸν γερόντον ἐπικηδεῖον τοῦ κατακτητοῦ καὶ τὸν ἴδιον αὐτῆς ὄλεθρον. Οἷα φοβερὰ ἀντίθεσις ἀνθρωπίνου μεγαλείου καὶ καταστροφῆς! Ὁ μεγαλοπρεπὲς βασιλεὺς δὲν ἐπαίρεται ἐπὶ τῷ κτισθῶματι καὶ τῇ δόξῃ τοῦ πορθητοῦ. Περιγράφων δι' ὀλίγων λέξεων τὴν ἄλωσιν τοῦ Ἰλίου, τὸ ὁποῖον παρέδωκεν εἰς τὰς φλόγας, ἀποδίδει τὸ ἔργον εἰς τοὺς θεοὺς, οἵτινες, πέμψαντες αὐτόν, αἰσίως ἐπατήγαγον εἰς τὴν πατρίδα. Ἡ ἄπιστος καὶ δολερὰ σύζυγος ἐπιδεικνύει δημοσίᾳ ἐνώπιον τῶν γερόντων, τῶν ὁποίων τὸ εἰλικρινές φρόνημα ἐπήνεσεν ὁ βασιλεὺς, τὴν ἀφοσίωσιν αὐτῆς τὴν ὑποκριτικὴν καὶ τὸν φίλανδρον τρόπον, περιγράφουσα διὰ γλώσσης, μεστῆς ζωηροτάτων εἰκόνων, τὴν μακροχρόνιον αὐτῆς ἐν τῷ οἴκῳ ἐρημωσιν, τὰς φοβεράς ἐκείστοτε φήμας περὶ τοῦ ἀπόντος

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΓΑΝΙΝΙ

Ὁ ἀγαπητὸς ἡμῶν φίλος κ. Δ. Κανάλε διὰ τῆς πολυτίμου πνευματικῆς αὐτοῦ συμβολῆς παρέχει τοῖς ἀναγνώσταις τοῦ «Αἰολικοῦ Ἀστέρος» δημοσιεύματα γενικοῦ ἐνδιαφέροντος ἀπὸ ἀπόψεως τεραπνῆς ὅσον καὶ διδακτικῆς.

Σημειωτέον ὅτι τὰ ἐκάστοτε δημοσιεύματα τοῦ κ. Κανάλε διακρίνει ἀκρα πρωτοτυπία οὐδὲν κοινὸν ἔχοντα πρὸς ἄλλας τῆς αὐτῆς φύσεως πραγματείας, ἀλλὰ τυγχάνουσι πορίσματα προσωπικῶν γνωριμιῶν μετὰ τῶν ἐξοχωτέρων τῆς Ἑσπερίας μουσουργῶν οἵτινες τιμῶσι διὰ τῆς ὑπολήψεως καὶ φιλικῶν τῶν τὸν ἔγκριτον ἐν Σμύρῃ δικηγόρον καὶ πολῦτιμον ἡμῶν συνεργάτην κ. Δ. Γ. Κανάλε δ. ν.

Ἦτο πράγματι ἀξιόλογος ἡ κυρία Θηρεσία φιλόστοργος μήτηρ, καὶ καλὴ σκευρά.

— Α! ἔλεγεν, ὁ Νικολόμου θὰ γίνῃ ὁ μεγαλύτερος τετραχορδιστῆς τοῦ κόσμου, περὶ τούτου εἶμαι βεβαία.

Εἰς τοὺς ἐρωτῶντας δ' αὐτὴν πῶς ἐγνώριζε τοῦτο, ἀπεκρίνετο: « Ἄγγελος ἐξ Οὐρανοῦ μοι τὸ ἀνήγγειλε καθ' ὕπνου· οἱ ἄγγελοι δὲν ψεύδονται, ἐπομένως τὸ πρᾶγμα ἔχει οὕτω. »

Καὶ ἡ ἀγαθὴ γυνὴ εἶχε δίκαιον· « ὁ Νικολόμης » ἐγένετο πράγματι ὁ μεγαλύτερος τετραχορδιστῆς τοῦ κόσμου!

Ὁ Νικόλαος Παγανίνι ἐγεννήθη ἐν Γενουῇ τὴν 18 Φεβρουαρίου 1784. Πενταετῆς ἔπαιζε μανδολίνον καὶ κιθάραν. Ἐννεαετῆς ἐξέπληξε τοὺς συμπολίτας του ἐν τινι συναυλίᾳ δοθείσῃ ἐν τῷ παλαιῷ θεάτρῳ τοῦ Ἁγίου Αὐγουστίνου.

Δύναται τις νὰ εἰπῇ ὅτι ἦτο αὐτοδίδακτος.

Εἰς ἡλικίαν δεκατριῶν ἐτῶν ἔκαμε τὴν πρώτην καλλιτεχνικὴν αὐτοῦ περιοδείαν ἀνά τὴν Ἰταλίαν, διαμείνας ἐπὶ τινὰ χρό-

νον παρὰ τῆς αὐτῆς τῆς πριγκιπίσσης Ἐλίζας Βατσιόκη ἐν Λούκα.

Μόλις κατὰ τὸ 1828 ἐν ἡλικίᾳ 44 ἐτῶν διὰ πρώτην φορὰν μετέβη εἰς Εὐρώπην, κατενθουσιάζων διὰ τῆς ὑπερόχου τέχνης του τὸ ἀσφυκτικῶς προσερχόμενον κοινὸν ἵνα τὸν θαυμάσῃ.

Ἡ περὶ τὴν ἐκτέλεσιν δεινότης του ὑπῆρξε τοιαύτη, ὥστε νὰ θεωρῆται ὡς ὑπεράνθρωπὸν τι. ὄν. Καὶ τοιαύτη ἀκριβῶς ὑπῆρξεν ἡ ἐντύπωσις εἰς ὅλας τὰς πόλεις ἐνθα μετέβαινεν ὅπως δώση συναυλί-ας εἰς τὴν Δρέσδην, Βιέννην, Λειψίαν, Βειμάρην, Βερολίνον, Φραγκφούρτην, Νυ-

ρμβέργην, Μόναχον, Βαρσοβίαν, Στουτγάρτην καὶ πολλὰς ἄλλας, καὶ τέλος εἰς Παρισίους καὶ Λονδίον.

Καὶ πράγματι ὁ Παγανίνι εἶχε κατὰ τὸ σπάνιον, τὸ ἐπιδητικόν, τὸ συναρπάζον!

Τὸ βαθύ μέλαν χρῶμα τῆς ἀτάκτου κόμης του, αἱ ἰσχυαὶ παρειαί του, τὸ νεκρικὸν χρῶμα τοῦ προσώπου του ἔπερ συντέλειεν ἵνα περισσότερο καταφαίνεται ἡ μεγάλη καὶ γαμπῆ ρίς του, τὸ πῦρ τῶν ἀπαστράπτων δακτύλων του, τὸ ἰσχυρότατον σῶμα του ἔπερ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν μουσικῶν τεμαχίων ἐλάμβανε τοιαύτην στάσιν, ὥστε νὰ νομίζῃ τις ὅτι θὰ ἐπιπτε καὶ κατασυντριβόμενον θὰ ἀπετέλει σωρὸν ὀστέων μόνον, καθίστων τὴν μορφήν αὐτοῦ τῶν παράδοξον καὶ ἀλλόκοτον, ὥστε ἡ λαϊκὴ φαντασία δὲν ἐδίστασε νὰ ἀποδώσῃ εἰς αὐτὴν διαβολικὴν ἐνσάρκωσιν. Καὶ ἰδοὺ ὁ γλυκὺς ποιητῆς, ὁ μέγας Χάινε, λέγει διὰ τοῦ στόματος ἑνὸς τῶν προσώπων του, ὅτι ὁ Παγανίνι εἶχεν ἐπὶ τῆς μορφῆς του « τὰ σημεῖα

τοῦ πνεύματος, τῆς θλίψεως, καὶ τῆς κολάσεως » ! Ἄλλοι πάλιν ἐν Βιέννῃ ἰσχυρίζοντο ὅτι ἐν τῇ τέχνῃ τοῦ Παγανίνι δὲν ὑπῆρχεν οὐδὲν τὸ ἔκτακτον, διότι ἔλεγον, ἡδύνατό τις νὰ ἰδῆ καθαρῶς διὰ γυμνοῦ ὀφθαλμοῦ, ὅταν ἐξετέλει τὴν περίφημον σονάτα του « αἱ μάγισσαι », τὸν διάβολον αὐτοπροσώπως ἰστάμενον παρὰ τὸ πλευρὸν αὐτοῦ, καὶ διευθύνοντα τὸ τοξάριον τοῦ τετραχορδου καὶ τὴν χειρὰ του!

Καὶ ἡ ἀνθρωπίνη φαντασία δὲν ἤρκεσθη μέχρι τοῦ σημείου τούτου! Ἐν Λειψίᾳ, ἐν τινὶ ἐφημερίδι, ἐδημοσιεύθησαν μεταξὺ πολλῶν ἄλλων παραδόξων καὶ τὰ ἐξῆς: « Ἐπὶ τέλος πᾶς τις δύναται νὰ ἐννοήσῃ, καὶ ἔπρεπε νὰ τὸ εἶχε ἐννοήσῃ πρὸ πολλοῦ, ὅτι ὁ Παγανίνι ἔχει μεγάλην σχέσιν μετὰ τὸν σατανᾶν, ἐὰν δὲν εἶνε αὐτὸς ὁ ἴδιος! »

Καὶ ὅμως ἡ ἐξήγησις τῶν διαδόσεων αὐτῶν εἶνε ἀπλουστάτη. Ὁ Παγανίνι ἦτο τὸσον ἐξοχος, τῶσον δεινός, τῶσον πρωτοφανῆς τετραχορδιστῆς, ὥστε ὁ ἀνθρώπινος νοῦς ἦτο ἀδύνατον νὰ παραδεχθῆ τοιαύτην ἀνήκουστον δεινότητα, διὸ καὶ ἀπεδέχθη αὐτὴ εἰς ὑπερβολικὴν διαβολικὴν παρέμβασιν.

Τὸ **μυστικόν**, τὸ περιφῆμον μυστικὸν τὸ ὁποῖον ἔλεγον ὅτι κατεῖχε κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν διαφόρων μουσικῶν τεμαχίων, ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τὰς τοιαύτας φαντασιώδεις διαδόσεις.

* *

Ὁ Παγανίνι προήγαγε τὴν τέχνην τοῦ τετραχορδου εἰς τὸ ὑψιστον αὐτῆς σημείον. Ἡ ἔνωσις τοῦ « archeggiato » μετὰ τὸ « pizzicato » οἱ trilli bizzicati, τὸ νὰ δύναται θαυμασίως νὰ παίξῃ μετὰ τὸ τετραχορδον ἀχορδιστον, ἢ μετὰ διάφορον χορδισιν, καὶ ἰδίᾳ νὰ παίξῃ μετὰ μίαν μόνον χορδὴν, τὴν τετάρτην, δι' ἧς ἐπετύγχανε θαυμάσια ἀποτελέσματα, ὀφειλόμενα ἐκτὸς τῆς θαυμασίας ἱκανότητός του εἰς τὸ μήκος τῶν δακτύλων του καὶ εἰς τὴν ἰδιαιτέραν κατασκευὴν τῆς χειρός του, ἧς ἐπέτυχε νὰ χαλαρώσῃ τὰς ἀρθρώσεις εἰς τοιοῦτον τρόπον, ὥστε νὰ περιλαμβάνῃ **τρεῖς διαπασῶν**, (trois octaves) ὅλα ταῦτα τὰ ὁποῖα ἦσαν καὶ εἶνε θαύματα ἀπιστεύτου περὶ τὴν ἐκτέλεσιν δεινότητος, παρέσχον ἀφορμὴν εἰς τοὺς ἀπίστους, εἰς τὸ νὰ πλάσουν τὰς φαντασιώδεις ἐκείνας ἐπιδράσεις τῶν καταχθονίων πνευμάτων!

Δικαίως δὲ θαυμάζουσα τὰς ἐκτελέσεις του ἐφημερὶς τις τῆς Βιέννης ἔγραφε κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην: « Παίξει δι' ἑκατὸν ἀνθρώπους, ἀλλ' ἑκατὸν ἀνθρώποι δὲν εἶνε ἱκανοὶ νὰ παίξουν ὅπως ἐκεῖνος! Ἀρχίζει ἐκεῖ ὅπου οἱ ἄλλοι τελειώνουν! Κάμνει ὅ,τι εἶνε ἀπίστευτον, ἢ μᾶλλον, ἐπειδὴ δὲν γνωρίζει τις τὰ μέσα τὰ ὁποῖα μεταχειρίζεται, κάμνει ὅ,τι εἶνε ἀδύνατον! »

Ἄξιον ἠμνημονεῦται πρὸς τούτοις ἦσαν αἱ ἐκ τῶν συναυλιῶν αὐτοῦ εἰσπράξεις. Ἐνδεκα ἐξ αὐτῶν τῶν ἀπέφερον τὸ ποσὸν φράγκων 165741, ἐξ οὗ δύναται τις νὰ φαντασθῆ ὁποῖαν ἐξαιρετικῶς ὑπέροχον θέσιν κατεῖχεν ἐν τῇ συνειδήσει τῶν θαυμαστῶν του.

Ἄλλὰ δὲν ἦτο μόνον μοναδικὸς τετραχορδιστῆς, ἦτο καὶ συνθέτης ὑπερόχου δυνάμεως. « Αἱ Μάγισσαι », « Motu Perpetuo », « Concerto in re min. » « Concerto ni re magg », « Variazioni sul Carnevale di Venezia », « La Cambanella », « Variazioni sulla bregliera di Mosé », διὰ τὴν τετάρτην χορδὴν, καὶ πολλὰ ἄλλα συνθέσεις ἐξόχου μουσικῆς συλλήψεως μαρτυροῦσι τὸ ἀληθὲς τῶν λόγων μας.

Ὡς ἄτομον ἦτο ἀνθρώπος χαρακτηρὸς καὶ θελήσεως. Κατὰ τὴν νεαρὰν αὐτοῦ ἡλικίαν ἔσχε τὸ ἐλάττωμα τῆς χαρτοπαιξίας εἰς τοιοῦτον βαθμὸν ὥστε ὄχι μόνον νὰ παίξῃ τὰ χρήματα ἀπερ ἐκερδίσειν, ἀλλ' ἔφθασε μέχρι τοῦ σημείου νὰ παίξῃ καὶ αὐτὸ τὸ τετραχορδον του! Συνελθὼν ὅμως εἰς ἑαυτὸν δι' ἰσχυρᾶς θελήσεως ἐνίκησε τὸ κυριεῦσαν αὐτὸν πάθος.

Διῆγε βίον τακτικὸν καὶ μεμετρημένον εἰς ὅλα χάριν τῆς υγιείας του, καθόσον δὲν ἦτο κράσεως ἰσχυρᾶς.

Παράδοξος, ἰδιότροπος, ἀλλ' ἀγαθῆς καρδίας· εἰς τὸν Βερλιόζ, (*) περιφρονούμενον τότε, οὐτινος ἀντελήφθη τὸ ἔξοχον πνεῦμα μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν παρ' αὐτοῦ ἑνὸς « concerto », ἐδώρησε δειλά δειλά καὶ μετὰ τῆς μεγαλειτέρας ἀπλότητος εἰκοσι χιλιάδας

(*) ΕΚΤΩΡ ΒΕΡΑΙΟΖ ἐξοχος Γάλλος Μουσουργὸς παραγωγισθεὶς παρὰ τῶν συγχρόνων του. Μετὰ τὸν θάνατόν του τὰ ἔργα του οὐ μόνον ἐξετιμῆθησαν, ἀλλὰ καὶ ἐθαυμάσθησαν. Ἰδίᾳ « Ἡ Ἄλωσις τῆς Τρωάδος » μελόδραμα δυνάμεως, καὶ « Ἡ Καταδίκη τοῦ Φάουστ » ὑψηλῆς μουσικῆς συλλήψεως παριστανόμενον εἰς ὅλα τὰ μεγαλύτερα θέατρα τοῦ κόσμου, καὶ ἰδίᾳ ἐν Ἰταλίᾳ καὶ εἰς αὐτὴν ἀκόμη τὴν Σκάλα τοῦ Μιλάνου πρὸ τινῶν ἐτῶν.

φράγκων !

Ἐκ τῆς καλοκαγαθίας του ἀπέκτησε πολλοὺς ἀληθεῖς φίλους. Ὁ βίος αὐτοῦ πλήρης ἀνεκδότων, ἐξ ὧν θὰ ἀναφέρωμεν κατωτέρω τρία μόνον, ὑπῆρξεν ἀδιάκοπος περιήγησις τῶν σπουδαιότερων πόλεων καὶ συνεχῆς θρίαμβος τῆς Ἰταλικῆς καλλιτεχνίας.

Βαθὺς μελετητὴς τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων δὲν ἀπηξίου νὰ ἔρχεται εἰς ἐπικαινωσίαν καὶ μετὰ τῶν κατωτέρων λαϊκῶν τάξεων.

Εὐρισκόμενος εἰς Παρισίους ἐσπέραν τινὰ μετέβη ὡς θεατὴς εἰς τὴν συναυλίαν Γάλλου τετραχορδιστοῦ. Μετὰ τὸ πέρας τῆς συναυλίας ὁ Παγανίνι ἐθεώρησε καθήκον του νὰ μεταβῆ παρὰ τῷ γάλλῳ τετραχορδιστῇ εἰς τὸ **καμερίνο** του, καὶ νὰ τὸν συγχαρῆ διὰ τὴν ἐπιτυχὴ ἐκτέλεσιν τοῦ προγράμματος. Ὁ Γάλλος μὲ ὕψος κάπως ἀγέρωχον, ἀφ' οὗ τὸν ἠὺχαρίστησε προσθέτει : οὕτω παίζουν εἰς τὴν Γαλλίαν (c'est ainsi qu'on joue en France.) Ὁ Παγανίνι τότε παρακαλεῖ τὸν Γάλλον, νὰ τῷ δώσῃ τὸ δυσκολώτερον τεμάχιον τοῦ προγράμματος, ἀφ' οὗ δ' ἔρριψε ἐν βλέμμα ἐπ' αὐτοῦ τὸν παρακαλεῖ νὰ τῷ δώσῃ καὶ τὸ τετράχορδον.

— Παίξετε τετράχορδον ; ἐρωτᾷ.

— Ὀλίγον, ὡς ἐρασιτέχνης, ἀπαντᾷ ὁ Παγανίνι, ὅστις λαμβάνων τὸ τετράχορδον, καὶ ἀναστρέφων (***) τὸ μουσικὸν κείμενον ἤρχισε νὰ ἐκτελεῖ θαυμασίως αὐτό.

Ὁ Γάλλος ἔμεινεν ἐμβρόντητος.

Πρὸ τοῦ δὲ συνέβη καὶ δυνηθῆ νὰ ἀπευθύνῃ εἰς τὸν Παγανίνι κολακευτικὰς τινὰς φράσεις διὰ τὴν ἐκτέλεσιν, οὗτος τελειῶνων τὸ τεμάχιον, τῷ λέγει : οὕτω παίζουν εἰς τὴν Ἰταλίαν!

(c'est ainsi qu'on joue en Italie.)

— Ἀλλά, κύριε, τίς εἶσθε; ἐρωτᾷ ὁ Γάλλος.

— Ὁ Παγανίνι, ἀπαντᾷ.

— Ὁ Παγανίνι... νι!!!

Ἐκάθητο ἡμέραν τινὰ μετὰ τῶν φίλων του εἰς τι καφενεῖον, ὅτε ἔρχεται πτωχὸς πλανόδιος τετραχορδιστὴς, ὅπως παίξῃ καὶ λάβῃ μερικὰ κερμάτια ἀπὸ τοὺς θαμῶνας κατὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν συνήθειαν. Εὐθὺς ὡς εἶδεν αὐτὸν ὁ Παγανίνι τὸν ἐκάλεσε πλησίον του, καὶ ζητήσας τὸ τετράχορδον

του ἤρξατο νὰ παίξῃ ὁ ἴδιος· ἀκολούθως λαμβάνει τὸν πῖλον τοῦ πτωχοῦ πλανοδίου καὶ περιέρχεται τοὺς θαμῶνας ζητῶν τὴν συνδρομὴν τῶν ὑπὲρ τοῦ πτωχοῦ τετραχορδιστοῦ. Τοιαύτη ὑπῆρξεν ἡ ἐντύπωσις ὅλων ὅταν εἶδον τὸν Παγανίνι νὰ παίξῃ, ὥστε πάντες προθύμως συνεισέφερον καὶ ἀποτελεσθῆ ποσὸν ἐξ ἀρκετῶν εἰκοσσεφράγκων διὰ τὸν δυστυχῆ ἀλλ' εὐτυχῆ κατὰ τὴν περίστασιν ἐκείνην τετραχορδιστῆν.

Εὐρισκόμενος ἐν Παρισίοις ὁ Παγανίνι ἠθέλησεν ἀπὸ τὸ καφενεῖον νὰ μεταβῆ ἐφ' ἀμάξης εἰς τὸν οἶκόν του, διὸ καὶ ἐκάλεσεν ἀγοραῖαν ἄμαξάν ὅπως τὸν μεταφέρῃ. Ἄμα ἔφθασε, κατήλθε τῆς ἀμάξης καὶ πληρώσας τὸν ἄμαξηλάτην ἠτοιμάζετο νὰ εἰσέλθῃ ἐν τῷ οἴκῳ του, ὅτε αἰφνης ὁ ἄμαξηλάτης ὅστις τὸν ἀνεγνώρισε τῷ λέγει : «Κύριε Παγανίνι, σεῖς εἰς διάστημα ὀλίγων λεπτῶν κερδίζετε τόσας χιλιάδας φράγκων, δὲν εἶνε δίκαιον νὰ μοι δώσετε πολὺ περισσότερα;»

Ὁ Παγανίνι μειδιῶν ἐπ' ἀπαντᾷ : «Ἐὰν δύνασαι νὰ με μεταφέρῃς ἀπὸ τὸ καφενεῖον εἰς τὸν οἶκόν μου μὲ τὴν ἄμαξάν σου ἔχουσαν μόνον ἓνα τροχόν (***) εὐχαρίστως θὰ σοὶ ἐδίδον χιλιάδας φράγκων.

Ἡ φθίσις τοῦ λάρυγγος, ἣτις ἐπὶ πολλὰ ἔτη τὸν ἐθασάνιζε τοῦ ἀφήρησε τὴν ζωὴν τὴν 27 Μαΐου 1840 ἐν Νικαίᾳ ἐνθα εἶχε καταφύγη ἐλπίζων ὅτι θὰ ἐθεραπεύετο.

Ὁ κλῆρος, μὲ τὸν ὅποιον ὁ Παγανίνι δὲν τὰ εἶχε ποτὲ καλά, δὲν ἐπέτρεψε νὰ ταφῆ τὸ σῶμά του οὔτε ἐν Νικαίᾳ οὔτε ἐν Γενούῃ. διὸ καὶ ταριχευθὲν μετεφέρθη ἐν Βιλλαφράγκα, καὶ ἐκεῖθεν εἰς τὴν νῆσον Saint-Terzisol. Κατὰ τὸ 1843 ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἀχιλλεὺς ἐπέτυχεν **προσωρινὸν** ἐνταφιασμὸν τοῦ νεκροῦ τοῦ πατρὸς του ἐν Πολοεβέρρα. Καὶ ἰδοὺ ἀμέσως ἡ λαϊκὴ φαντασία ἤρχισε καὶ πάλιν νὰ ἐξάπτεται. Πλησίον τοῦ τάφου ἠκούοντο τὴν νύκτα παράδοξοι καὶ θρηνηώδεις ἤχοι!...

Τοσαῦται δὲ ἦσαν αἱ διαδόσεις, ὥστε ὁ αὐτὸς υἱὸς του ἠναγκάσθη κατὰ τὸ 1853 νὰ με-

(***) Ὁ Παγανίνι ὑπαινίσσεται ἐνταῦθα διὰ τοῦ ἓνός τροχοῦ τῆς ἀμάξης τὴν μίαν χορδὴν, τὴν τετάρτην τοῦ τετραχορδοῦ δι' ἧς καὶ μόνῃς ἔπαιξε πολυλάκις.

(**) Τὸ ἔβαλε ἀνάποδα !

ταφέρῃ τὸν νεκρὸν εἰς τὴν Villa Gajone παρὰ τὴν Πάρμαν.

Τὸ 1876 ὁ νεκρὸς τοῦ ἀθανάτου τετραχορδιστοῦ καὶ συνθέτου μετεφέρθη καὶ ἐνεταφιάσθη ὀριστικῶς ἐν τῷ κοιμητηρίῳ τῆς πόλεως, ἐνθα καὶ ἀναπαύεται ἐν εἰρήνῃ!

Οἱ συμπολιταὶ του καὶ ζῶντα τὸν ἐτίμων, καὶ μετὰ θάνατον, ὀνομάσαντες ἐν ἐκ τῶν θεάτρων τῆς πόλεως διὰ τοῦ ὀνόματός του.

Τὸ τετράχορδόν του, τὸ περίφημον ἐκείνο τετράχορδον, ὅπερ ὑπῆρξεν ὁ πιστὸς καὶ ἀφωσιωμένος σύτροφός του καὶ μάρτυς ὅλων τῶν θριάμβων του, εὐρίσκεται νῦν ἐν τῷ Μουσείῳ τῆς Γενούης.

Πολλοὶ ἠθέλησαν νὰ ἀποκτήσωσι τὸ ἐνδοξον ἐκείνο τετράχορδον, αἱ δὲ προσφοραὶ αὐτῶν ἔφθασαν μέχρι **τῶν διακοσίων χιλιάδων φράγκων**, ἀλλ' ἡ διεύθυνσις τοῦ Μουσείου πάνυ δικαίως ἀπέρριψε μετ' ἐπαίνων τὰς τοιαύτας προτάσεις. Εἰς τοὺς μεγάλους τετραχορδιστὰς τοὺς ἐπισκεπτομένους τὴν Γένουαν ἡ διεύθυνσις τοῦ Μουσείου προσφέρει τῇ αἰτήσῃ αὐτῶν τὸ ἐνδοξον τετράχορδον ἕνα πικρῶς ἐπὶ τόπου, τιμῆς ἑνεκεν.

Καὶ τώρα τὸ τετράχορδον ἐκείνο ὅπερ εἰς τὰς χεῖρας τοῦ μεγίστου τετραχορδιστοῦ ἐξέπεμπε τοὺς θαυμασίους ἐκείνους ἤχους, μένει ἀναυδὸν καὶ σιωπηλὸν ἐντὸς τῆς θήκης του εἰς τὸ Μουσεῖον, ὅπως τὸ σῶμα τοῦ κυρίου του ἐν τῷ τάφῳ!

Σμύρνη—Δ. Γ. ΚΑΝΑΛΕ (δ. ν.)

ΠΕΡΙ ΥΠΝΩΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΑΥΤΟΥ ΕΙΣ ΤΗΝ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗΝ

Θαυμασία ὄντως εἰκὼν ἡ προμνημονευθεῖσα **Ἀυτομάτου Ζωϊκοῦ Μαγνητισμοῦ**, πρωτοφανὴς ἐν τῷ ἐπιστημονικῷ κόσμῳ, ἰδίως δὲ ἐκπλήξασα οὐ μόνον ἡμᾶς αὐτοὺς ἀλλὰ καὶ τοὺς ἡμετέρους διδασκάλους Charcot Voulprian Bourneville κ. α. ὡς ἐκ τῆς ποικιλίας τῶν φάσεων αὐτῆς, ἐκ τοῦ διχασμοῦ τῶν αἰσθητικῶν δυνάμεων τῆς ψυχῆς, δι' ὧν φαίνεται ὅτι δύναται πᾶσα λογικὴ ὑπαρξίς

ὑποκειμένη ἢ μὴ εἰς Ὑστερικὰς παθήσεις νὰ ἔχη πολλαπλὴν τὴν ψυχικὴν δρασίαν. Καὶ σκεπτόμενοι οὕτω ἐκ τῶν ἀπείρων πειραμάτων ἡμῶν, δὲν ἐννοοῦμεν νὰ δίψωμεν σύστημα καὶ νὰ προκαλέσωμεν μεγάλας ἐπιστημονικὰς ἢ ἀντιχριστιανικὰς συζητήσεις ὡς ἐκ τοῦ διχασμοῦ τῶν ψυχικῶν δυνάμεων ἐκάστου ἀνθρώπου, ἀλλὰ ἀπλῶς περιγράφοντες τὰ πορίσματα τῶν ἡμετέρων πειραμάτων ἀφίεμεν αὐτὰ εἰς τὴν κρίσιν τῶν ἡμετέρων ἀναγνωστῶν ὡς γεγονότα ἄτινα κατὰ τὴν ἡμετέραν σκέψιν τυγχάνουσι φαινόμενα μεγίστης σπουδαιότητος.

Ἴδου ἡ ἡρώϊς τῆς εἰκόνης ἡμῶν. Πόσον εἶνε ὠραία ! Ὅποιον γλυκὺ μειδίαμα ἐπανθεῖ ἐπὶ τῶν χειλέων αὐτῆς καὶ μετὰ πόσης χάριτος τοξεύει τὸ μαγευτικὸν αὐτῆς βλέμμα, τὸ ὅποιον προκαλεῖ τὸν ἔρωτα ἐπιβαλλομένη ὡς ἄλλη Κλεοπάτρα. Ἀπὸ δὲ τῶν χειλέων αὐτῆς καταρρέουσι τὰ ῥόδα τοῦ Μαΐου, ὅστις μόλις δέκα ἐπτάκις ἐχαιρέτησε τὴν λάμπουσαν καλλονὴν αὐτῆς, κυμαινομένην δυστυχῶς ἐν τῷ πελάγει φοβερῶν παθήσεων.

Ἴδου τὸ ζήτημα τὸ ὅποιον θὰ ἐπασχολήσῃ ἡμᾶς ἐν τῇ μελέτῃ ταύτῃ.

Χειμερινὴν τινὰ νύκτα ἡ ἡρώϊς ἡμῶν πληροφορηθεῖσα τὸν αἰφνῆδιον θάνατον τῆς ἐξαδέλφης αὐτῆς, ἦν ἐκθύμως ἠγάπα, καταλαμβάνεται ὑπὸ ἰσχυρῶν κλονικῶν σπασμῶν καὶ φοβερᾶς μελαγχολίας μετὰ ληθάργου, ὅστις κατεβάλλετο διὰ τῆς **πίεσεως** τοῦ ἐξόχου νευρολόγου Charcot. Οὐχ ἦττον οἱ Ὑστερισμοὶ ἐπετείνοντο ὀσημέραι λαμβάνοντες τὴν μορφὴν τῆς καταληψίας, τῆς Ὑπνοβασίας καὶ τέλος τοῦ Ἀυτομάτου Μαγνητισμοῦ ὅστις ἐνεφανίζετο ἔστιν ὅτε καὶ μετὰ φοβερᾶς μανίας, κατευναζομένης δι' ἐλεγειακῶν ἰσμάτων φαινόμενον τὸ ὅποιον ἀπέδιδον εἰς τὸ φλογερὸν πένθος τὸ ὅποιον ἦτο καὶ αἰτία τῆς παθήσεως αὐτῆς.

Ἐπιτραπήτω δι' ἡμῶν μικρὰ μὲν ἀλλὰ σχετικὴ παρέκβασις, ἣτις ἔχει καθ' ἡμᾶς μεγίστην τὴν σημασίαν, διότι ἡ εἰσβολὴ τοῦ Ὑστερικοῦ ληθάργου ἀραιὰ τὸ πρῶτον, μικρὸν κατὰ σμικρὸν ἐπὶ ἠύξανε καὶ δεκάκις τῆς ἡμέρας προσεβάλλετο ἡ νέα ὑπὸ τοῦ Ἀυτοματισμοῦ, ὅστις διελύετο εἴτε

διὰ πενθίμων ἤχων βαρβίτου εἴτε διὰ τῆς χειρὸς τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῆς πρὸς ὃν ἔτρεφεν ἀπεριόριστον ἀγάπην καὶ ὅστις τέλος ἐπεβάλλετο θανμασίως. Ὅ,τι ὅμως ἐφείλκεσε τὴν προσοχὴν μου ἦτο ἡ διπλὴ ἐνέργεια τῶν διανοητικῶν δυνάμεων τῆς ψυχῆς αὐτῆς. — Ἐξηγοῦμαι.

Ἐνῶ ἡ ὡς ἄνω ἐμφανιζομένη ἠρωὶς ἡμῶν διετέλει εἰς τὸ στάδιον τοῦ ληθάργου, ἠδύνατο νὰ ἀναπολῆ ἐν τῇ μνήμῃ τῆς γεγονότα, ἅτινα καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦ βίου αὐτῆς παρήλθον πρὸ αὐτῆς, ὡς καὶ τὰ τῆς ἡμέρας ζητήματα καὶ περὶ αὐτῶν νὰ συζητῆ μετὰ τοῦ ἐπιρρεάζοντος αὐτὴν ἀτόμου. Τοῦναντίον ὅμως συνέβαινε ἐν ἐγρηγόρσει, ὅτε ἠγνόει τὸ παθολογικὸν στάδιον ἐν ᾧ περιέπιπτε, θεωροῦσα τὸ νόσημα αὐτῆς ὡς ἀτλήν ἀτονίαν.

Ὅστε γεγονὸς εἶνε πλέον ὅτι αἱ ψυχικαὶ τῆς πασχούσης δυνάμεις διχαζόμεναι παρίστων αὐτὴν ὡς ἔχουσιν δύο ψυχάς, ἴσως δὲ κατόπιν ἐμβρυόστεραι μετέλπει ἀνακαλύψουσι πλείονας.

Τὴν εἰκόνα ταύτην διεδέχθη καὶ δευτέρα ἐτέρας ἠρωίδος, αὐτομάτως μαγνητιζομένης καὶ τρίτης μαγνητιζομένης καὶ διὰ τῆς προσηλώσεως ἐπὶ στυλίων ἀντικειμένων καὶ τετάρτης καὶ δεκάτης. Ὅστε τὰ γεγονότα ταῦτα ἔπεισαν πλέον ἡμᾶς περὶ τοῦ υποκρυπτομένου μυστηρίου τῆς πασχούσης ἀνθρωπότητος, διότι ἡ Ἐπιστημονικὴ δὰς ὀσημέραι διαχέουσα τὰς φαινὰς αὐτῆς ἀκτῖνας ἐν μέσῳ τῆς ἀλγούσης ἀνθρωπότητος, ἡ ἐμπνεύουσα τοὺς τοῦ ἀσκληπιοῦ μύστας πᾶν ὑψηλὸν καὶ θεῖον, δι' οὗ ἐνσταλάζεται γλυκὺ καὶ παρήγορον βάλαμον εἰς τὰς πονούσας καρδίας, ἡ ἀπομάσσουσα τὸ ἔσαι καταρρέον δάκρυ ἀπὸ φλεγόμενων ὀφθαλμῶν, ὅπως σταλάξῃ ἐκεῖ τὸ νέκταρ τῆς ὑγείας ἀναζητοῦσα ἐν μέσῳ τοῦ γλοάζοντος κόσμου τὸ Βότανον τῆς ἰάσεως, ἵνα παραμυθῆσθαι τὴν δυστυχίαν καὶ διασπείρῃ πανταχοῦ τὸ μεδίαιμα, τὴν γαλήνην, τὴν εὐδαιμονίαν, ἡ ἐπιστήμη αὐτῆ, λέγω, ἐνέπνευσε καὶ ἡμᾶς, ὅπως ἀπεκδυόμενοι εἰς μέγ. στον ἀγῶνα καταλύσωμεν τὸν βίον ἐπιδιώκοντες τὴν ὁδὸν τῆς σωτηρίας, τῆς παραμυθίας, διὰ τοῦ μόνου διαγνωστικοῦ ἐμβλήματος αὐτῆς τῆς φι-

λανθρωπίας.

Ἡ φιλανθρωπία, ὁ ἀθάνατος οὗτος ἥλιος, ὁ διαχέων τὸ οὐράνιον αὐτοῦ θάλπος καὶ εἰς τὰς ἀπωτάτας τῆς γῆς ταύτης γωνίας καθίσταται λατρευτὴ ὡς οὐράνιον δῶρον.

(Ἐπεται τὸ τέλος)

Σμύρνη — ΜΑΡΙΝΟΣ ΚΟΥΤΟΥΒΑΛΗΣ

(Ἰατρός)

Ο ΤΑΞΙΑΡΧΗΣ ΤΗΣ ΜΑΝΔΑΜΑΔΟΥ

Μεταξὺ τῶν πολλῶν πόλεων αἵτινες ἔχουσι θερμὴν εὐλάβειαν καὶ ἀφοσίωσιν πρὸς τὸν Ταξίαρχον τῆς ἐν τῇ ἀπέραντι εὐάνθρωφῳ Λέσθῳ Μανσαμάδου, τὴν πρώτην θέσιν ἐκ τῶν πέριξ μερῶν διὰ τὴν ἀθρόαν συρροὴν τῶν προσκυνητῶν κατέχουσιν αἱ Κυθωνίαι, ὧν εἰ κάποιαι κατ' οἰκογενειακοὺς σωροὺς μεταβαίνουν πρὸς τὸν πολιῦχον καὶ « Μεγαλόχαρον » εἰς καὶ τρεῖς τοῦ ἔτους πρὸς ἀπίτησιν φέρου εὐλαβείας, τοῦτο μὲν ἐκ πατροπαράδοσεως, τοῦτο δὲ ἐκ προσωπικοῦ « τάματος » τὸ ὁποῖον ὑπόσχονται, ἐν κινδύνοις ἢ ἐτέραις βιωτικαῖς ἀντιξώσεως περιστάσεσι, πρὸς σωτηρίαν καὶ ἀπαλλαγὴν.

Αἱ πρὸς τὸν Ἀρχάγγελον ἐπικλήσεις οὐδέποτε ἔπαυσαν οὔτε θὰ παύσωσιν ἐν ὅσῳ τὸ θρησκευτικὸν αἶσθημα μεθ' ὅλας τὰς συνθήκας τοῦ ἀλλοπροσάλλου ψευδοπολιτισμοῦ καὶ τῶν παραμαρτυροῦντος ὕλισμοῦ διατηρεῖται ἀσβεστον καὶ διδάσκειται ἐν ἕλῃ τῇ ἀκμῇ του ἐν ταῖς ἐστιαῖς τῶν πατέρων μας.

Ὁ εὐλαβὴς χριστιανὸς πατήρ, ἡ τῶν πατέρων πρώτη διδάσκαλος γλυκυτάτη ἡμῶν μήτηρ, ἡ σεμνὴ κόρη καὶ πᾶς ἐν γένει εὐσεβῆς Κυθωνιάτης δὲν ἐπιλανθάνεται, καθ' ἣν στιγμὴν ἐκ τοῦ Ἀνατολικοῦ παραθύρου του ἀτενίζει τὸ εὐλεπὶ αὐτοῦ βλέμμα πρὸς δυσμὰς τῆς πόλεως καὶ δὴ πρὸς τὴν ἱστορικὴν τοῦ Λεπετύμου κορυφὴν, νὰ προσφέρῃ ὅσιν τινὰ λιθάνωτοῦ θυμιάματος σταυροκοπούμενος ἐξ ἰδιαίτης ἐκτιμήσεως πρὸς τὸν Μέγαν Ταξίαρχον τῆς Μανδαμάδου.

Ἀπὸ τῆς Διακαινησίμου Ἐβδομάδος ἀρχεται ἡ ἐκ Κυθωνίων ἀναχώρησις τῶν προσκυνητῶν καὶ διαρκεῖ μέχρι τοῦ Σαββάτου καὶ τῆς Κυριακῆς τῶν Μυροφόρων, ἧτις γίνεται διὰ πλοίων τοῦ εἶδους τσερνικίων καὶ περαμάτων, ἡ δὲ προσέγγισις λαμβάνει χώραν ἐπιπλοῦτον πλείστον εἰς τὴν θέσιν Ἀσπροπόταμον, ἐνίστε δὲ καὶ εἰς τὴν θέσιν « Μπαλιό. »

Μετὰ ὀδοπορίαν ὠριαίαν περίπου ἐξ Ἀσπροπόταμου εἰ προσκυνηταὶ φθάνουσιν εἰς Μανδαμάδον καὶ ἐκεῖθεν μεταβαίνουν εἰς τὸ τέταρτον ὥρας τῆς πόλεως ἀπέχον « Λεσβάδον » ἐν-

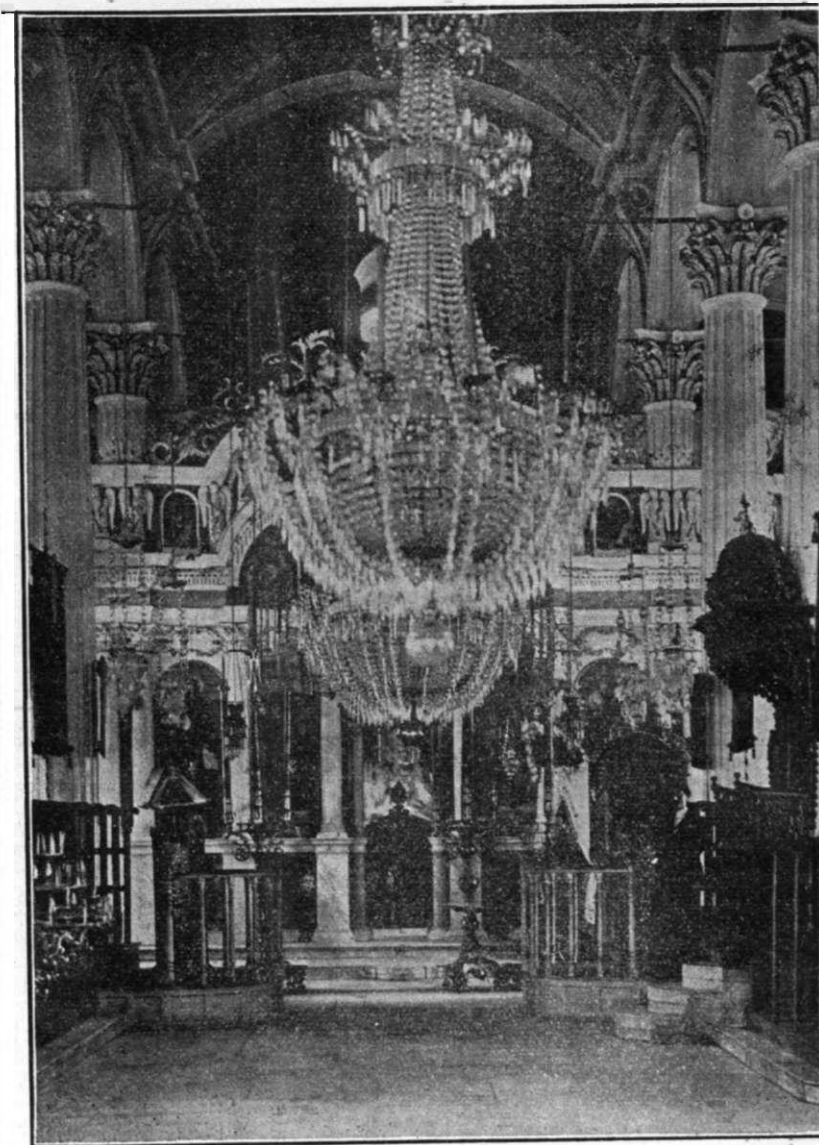
θα ἴδρωται ἡ Ἰ. Μονὴ τοῦ Ταξίαρχου ἐπιβάλλουσα καὶ μεγαλοπρεπῆς, ἔχουσα πληθὺν δωμάτων προωρισμένων διὰ ξενίαν τῶν προσκυνητῶν καὶ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ εὐρυτάτου καὶ διὰ φυτειῶν κεκοσμημένου περιβόλου τὸν Ἱερὸν Ναόν, οὐτινος ἡ εὐπρέπεια καὶ δὴ ἡ μεγαλοπρέπεια (ἴδ. εἰκόνα) μαρτυρεῖ τὴν εὐλάβειαν καὶ ἀφοσίωσιν τῶν τε Λεσβίων καὶ τῶν περιοίκων ἀφιερωτῶν.

Δεξιᾷ τοῦ δεξιοῦ χοροῦ τοῦ Ναοῦ ἐν γωνιαίᾳ στάσει εὐρηται τὸ Ἱερὸν Κουδούκλιον ἐν ᾧ ὑπάρχει ὁ Ταξίαρχος πρὸ τοῦ ὁποῖου ἀληθῆς ἀνθρωποπλήμμουρα νυκθημερὸν κατὰ τὴν πανήγυριν ἐν μετανοίᾳ καὶ προσευχῇ ἀποτίνει τὸν ταχθέντα φόρον τῆς αἰτουμένη τῆν ἴασιν σώματος καὶ ψυχῆς.

Ἰδιαίτερος δὲ ἐπιβλητικὴ καὶ ζωηροτέρα καθίσταται ἡ πανήγυρις τὸ Σάββατον καὶ τὴν Κυριακὴν τῶν Μυροφόρων.

Πρὸ τοῦ ἑσπερινοῦ τοῦ Σαββάτου περὶ τὴν 3ην μ.μ. ὦραν ὀπισθεν τοῦ ἱεροῦ Βήματος ἐν ὠρισμένη θέσει συνάζονται τὰ πλήθη καὶ προσάγεται ζεύγος βοῶν ὡς θυμάτων, τὰ ὁποῖα μετὰ τὰς ὑπὸ τοῦ Ἱερῶς ἀναγιγνωσκόμενας εὐχὰς παραδίδονται εἰς χεῖρας σφαγέων, ἐν ᾧ ἀφ' ἐτέρου στήνεται σωρὸς λεθῆτων ἐπὶ πυρᾶς πρὸς παρασκευὴν τοῦ μετὰ τοῦ κρέατος τῶν θυμάτων μεμιγμένου « κενέκι » τὸ ὁποῖον μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῆς λειτουργίας τῆς ἐπιούσης θέλει διανεμηθῆ χάριν εὐλογίας εἰς τοὺς προσκυνητάς.

Ἐπὶ τῇ περιστάσει ταύτῃ θὰ ἐπράττομεν ἀδίκημα ἐὰν παρελείπομεν ν' ἀναφέρωμεν τινα καὶ περὶ τῆς παροιμιώδους φιλοξενίας τῶν ἀξιοτίμων Μανδαμαδιωτῶν τῶν μεταβαλλόντων εἰς ξενώνας μετὰ πάσης προθυμίας τοὺς ἐαυτῶν οἴκους καὶ διὰ τῆς ἐν γένει ἀξιοπαύου πολιτείας τῶν συμβαλλόντων εἰς τὸν ἐπὶ τὸ ἱεροπρεπέστε-

ΤΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΝ ΤΗΣΙ. ΜΟΝΗΣ ΤΟΥ ΝΑΟΥ ΤΑΞΙΑΡΧΟΥ ΕΝ ΜΑΝΔΑΜΑΔΩ (ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ)

Εἰκόνα ληφθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐν Μυτιλήνῃ διακεκομένου Φωτογράφου FRITZ J. MRAZ καὶ εὐγενῶς παραχωρηθεῖσα ἀποκλειστικῶς διὰ τὸν « Αἰολικὸν Ἀστὴρα »,

ρον καὶ ἐπιβλητικώτερον διεξαγωγὴν τῆς λαμπρᾶς ταύτης πανηγύρεως, τῆς συμπιπτούσης μετὰ τῶν ἑορτῶν τῆς Λαμπροφόρου Ἀναστάσεως καὶ διεξαγομένης διὰ τε τὸν τόπον καὶ τὸν χρόνον ἐπὶ τὸ ποιητικὸν καὶ ῥωμαντικώτερον.

Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν περιφημον εἰκόνα τοῦ Ἀρχιστρατήγου θέλομεν ἐν προσεχεῖ φυλλάδιῳ δημοσιεύσθαι τὴν γνώμην σοφῶν τοῦ Γένους ἡμῶν ἀνδρῶν ἀπὸ τε ἱστορικῆς καὶ θρησκευτικῆς ἀπόψεως.

Κυθωνίαι—ΔΗΜ. Γ. ΝΕΡΑΝΤΖΗΣ

(ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ)

MARIA E. ZAMPA

ΔΑΚΡΥΑ

Ὡ ! τὰ πιζρότερα τὰ δάκρυα
δὲν εἶνε ἐκεῖνα ποῦ σταλάζουν !...
Μέσ' τὴν ψυχὴ μας μέσα χύνονται
— Κι' ἐκεῖ τί γίνονται ; Τί γίνονται ;
Πολλὲς φορές ἔρχονται ὡς στὰ μάτια μας
ὅμως ποτὲ ποτὲ δὲν στάζουν !
Ἐκεῖ βαθεῖα κρύβεται ἡ πίκρα τους
ἐκεῖ βαθεῖα κατασταλαίζουν.
Κύματα γίνονται θεριώνουνε,
τὴν πίνουνε τὴν ψυχὴ τὴν λυώνουνε.
Τὶ ἂν κλαῖνε κάποτε τὰ μάτια μας ;
ἄχ ! λίγο αὐτὰ μᾶς ξεκουράζουν !
Τὰ περισσότερα τὰ δάκρυα
δὲν εἶνε ἐκεῖνα ποῦ σταλάζουν !...

ΚΙ' ΕΣΥ !

Εἶσαι κι' Ἐσὺ ἀπὸ τίς ψυχὲς τίς διαλεχτές
[καὶ μόνες
ποῦ ζοῦν μεσ' σὲ ὀνειρόκοσμο γι' αὐτὸν
[τὸν κόσμο ξένες.
Κι' εἶνε γι' αὐτὸ τόσο εὐτυχεῖς, ὅσο
[δυστυχημένες...
Κι' εἶσαι κι' Ἐσὺ ἀπὸ τίς ψυχὲς τίς δια-
[λεχτές καὶ μόνες !...

Μετὰ πολλῆς εὐχαριστήσεως ἀ-
φιερῶμεν τὴν σελίδα ταύτην εἰς τὰς
ποιήσεις τῆς καλλιγελάδου Φιλομή-
λας, τῆς πένθιμα τὸ πλεῖστον μέλη
τονίζουσης δεσποινίδος Μαρίας Ε.
Ζάμπα, ἧς ἡ συμπαθεστάτη μορφή
κοσμεῖ τὴν « Αἰολικὴν Ἀστέρα ».

Τὰ κατωτέρω ποιήματα διαζό-
ρει δίγαμις καὶ βαθὴν ἀσθημα, τὸ
ποιητικὸν ἔργον τῆς μουσουτρα-
φῶς νεάνιδος τραγώματα καταμαρ-
τυροῦν, ἐπενχόμεθα δὲ ὅπως ἐν
βραχεῖ ἐπιδώμεν ταύτην καταλαμβά-
ρουσαν τὴν ἐμπροσθοῦσαν θέσιν ἐν τῷ
Πανθῶ τῶν Μουσῶν δοξοῦσαν ἀ-
μαράντιον Ἑλικωνιάδας δάφνης ὡς
ἀληθῆς ἱεροφάντης τοῦ θειοτάτου
τῶν Μουσῶν δώρου.

ΔΙΑ ΤΟΝ
"Αἰολικὸν Ἀστέρα",

ΣΤΙΣ ΙΤΙΕΣ

Ὡ λιγερὲς περιλύπτες ἰτιές
πρὸς τὸ ποτάμι γέροντος τί λέτε ;
Ποῖον κλαῖτε ἀγαπημένες μου ἰτιές,
αἰώνια ἀπαρηγόρητα ποῖον κλαῖτε ;
— Ὡ λιγερὲς περιλύπτες ἰτιές
ποῦ κάποιον πάντα κλαῖνε οἱ ψιθυροὶ σας,
μ' ἀρέσει ἐκεῖ στὴν ἀκροποταμιὰ
κι' ἐγὼ νὰ κλαῖω μυστικὰ μαζὶ σας.
— Μ' ἀρέσει μέσ' τὴν νύχτα τὴν γλυκερὰ
μέσα στὴν θλιβερὴ τὴν ἡσυχία
νὰ κλαῖω κάποια ἀξέχαστη κι' ἐγὼ
κάποια νεκρὴ χαμένην εὐτυχία !
— Εἶσθε γιὰ μὲ περιλύπτες ψυχές
καὶ φίλες μου, πιστές κι' ἀγαπημένες,
μαζὶ μ' ἐμένα ὦ λιγερὲς ἰτιές
ποῦ κάποιον πάντα κλαῖτε λυπημένες !

ΣΤΟ ΚΟΙΜΗΤΗΡΙΟ

Γέροντε τῶν κυπαρισσιῶν ἢ κορυφές
[ὄλιμιμένες
πάνω ἀπ' τὸν τοῖχο τὸν ψηλὸ καὶ
[μυστικὰ θρηνοῦνε.
Εἶνε θαρρεῖς κάποιες ψυχές, ψυχές
[λησιμονημένες,
ποῦ ἐκείνους ποῦ τίς ξέχασαν λυπητερά
[καλοῦνε !

Μερσίνα. — ΜΑΡΙΑ Ε. ΖΑΜΠΑ

ΙΣΗΜΕΡΙΑ-ΠΑΣΧΑ

Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΛΙΣΜΟΥ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ - ΠΑΡΕΙΑ - ΠΑΡΙΣ

« Μεταξὺ τῶν χριστιανικῶν ὀνομάτων
Παρασκευὴ καὶ Παρασκευᾶς καὶ τῶν ἀρ-
χαϊκῶν Παρεία καὶ Πάρις, ὑφίσταται καὶ
ἄλλη ἐκτὸς τῆς ὁμωνυμίας σχέσις, ὡς με-
ταξὺ Δημητρίου καὶ Δήμητρος, Αἰκατε-
ρίνης καὶ Ἐκάτης; »

Τὴν ἐρώτησιν ταύτην μᾶς ἀπηύθυνεν
ἐσχάτως ἐλθὼν ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ κύρι-
ός τις, ὀνόματι Παρασκευᾶς, ὅστις εἶχεν
ἀναγνώσει τὴν ἐν τῷ Β' φύλλῳ τοῦ Αἰολ.
Ἀστέρος περὶ Ἀγ. Δημητρίου μελέτην
μας. Φρονοῦντες ὅτι θέλομεν εὐχαριστή-
σει τὴν περιέργειαν καὶ πολλῶν ἀναγνω-
στῶν τοῦ Αἰολ. Ἀστέρος μεταφέρομεν
ἐπὶ τῶν σιγηλῶν αὐτοῦ τὴν πρὸς τὸν δη-
θέντα κύριον ἀπάντησίν μας.

Ὡς γίνεται δῆλον ἐκ τῶν ὀνομάτων
τῶν ἡμερῶν τῆς ἐβδομάδος εἰς πάσας τὰς
Εὐρωπαϊκὰς γλώσσας, ἐκάστη τῶν ἡμε-
ρῶν τούτων ἦτο ἀφιερωμένη ὑπὸ τῶν ἀρ-
χαίων λαῶν εἰς ἓνα ἐκ τῶν 7 ἀστέρων τῶν
ἀσκοίντων τὴν μεγαλειτέραν ἐπὶ τῆς γῆς
ἐπίρροιαν, ἦτοι τὸν Ἥλιον, τὴν Σελή-
νην, τὸν Ἄρη, τὸν Ἐρμῆ, τὸν Δία,
τὴν Ἀφροδίτην καὶ τὸν Κρόνον. Οἱ Ἀγ-
γλοὶ λέγουσι τὴν Κυριακὴν Sunday (ἐκ
τοῦ Sun = ἥλιος καὶ day = ἡμέρα) τὴν
Δευτέραν Monday (ἐκ τῆς Moon = σε-
λήνη) τὸ Σάββατον Saturday (ἐκ τοῦ
Saturnus τοῦ λατ. ὀνόματος τοῦ Κρόνου.)
Οἱ Γάλλοι ἐπίσης καλοῦσι τὴν Δευτέραν
Lundi ἐκ τῶν λατ. λέξεων Luna = Σε-
λήνη καὶ Dies ἡμέρα, τὴν τρίτην Mardi
ἐκ τοῦ Mars = Ἄρης καὶ τέλος τὴν Πα-
ρασκευὴν Vendredi ἐκ τῆς Venus = Ἀ-
φροδίτη.

Καίτοι παρ' ἡμῖν ἀφηρέθησαν τὰ ἀσ-
τρονομικὰ ὀνόματα ἐκ πασῶν τῶν ἄλλων
ἡμερῶν τῆς ἐβδομάδος, ἡ ἕκτη αὐτῆς κα-
λεῖται περιέργως Παρασκευὴ ἐκ τῆς αὐ-
τῆς ῥίζης παρ' ἧς καὶ τὰ συμβολικὰ
τοῦ Πλανήτου τῆς Ἀφροδίτης πρόσωπα
Παρεία καὶ Πάρις. Ἐπλάσθησαν δὲ φαί-

νεται τὰ ὀνόματα ταῦτα ἐκ τῆς ῥίζης παρ'
διότι ὁ ἀστὴρ οὗτος ὁρᾶται παρὰ τὴν Σε-
λήνην, διὸ καὶ ἐν τῇ Ὀθωμανικῇ σημαίᾳ
εἰκονίζεται παρὰ τὴν ἡμισέληνον.

Διὰ τοῦτο καὶ ἐμυθολογήθη ἡ νύμφη
Παρεία σύζυγος τοῦ Μίνωος ὁμωνυμοῦν-
τος πρὸς τὴν Μήνην ἕτερον ὄνομα τῆς
Σελήνης. (*)

« Μίσατο δ' ἄλλην γαῖαν ἀπείρατον
ἦντε Σελήνην ἀθάνατοι κλῆζουσιν,
ἐπιχθόνιοι δέ τε Μήνην. Ἡ πολλὴ
οὐρ' ἔχει πόλλ' ἄστεα πολλὰ μέλα-
θρα. »

(Τιμαῖος)

Τὸν σεληνιακὸν συμβολισμόν τοῦ Μί-
νωος μαρτυρεῖ καὶ τὸ ὄνομα ἐτέρας αὐ-
τοῦ συζύγου Πασιφάη = πασιφαῆς = παν-
σέληνος.

Ὁ υἱὸς τοῦ Πριάμου Ἀλέξανδρος ὠ-
νομάσθη φαίνεται καὶ Πάρις μόνον καὶ
μόνον ὅπως συμβολίσθη διὰ τῆς ῥίζης παρ'
τὸν ἀστέρα τῆς Ἀφροδίτης. Διότι κατὰ
τοὺς ἐρευνητὰς τοῦ ἀρχαίου μυθιστοριοῦ,
καὶ ἰδίως τοὺς σοφοὺς Γάλλους Dupuis
καὶ Eliphaz Lévi, ὁ Τρωϊκὸς πόλεμος καὶ
αἱ ἀποπλανήσεις τοῦ Ὀδυσσεὺς περιλαμ-
βάνουσαν ἀλληγορικῶς ὄλην τὴν ἀρχαίαν
ἀστρονομίαν. Ἡ πρωτεύουσα ἰ. χ. τῆς
Τρωάδος Ἦλιον ὁμωνυμεῖ πρὸς τὸν Ἥ-
λιον τὰ 1200 πλοῖα τῶν Ἑλλήνων πα-
ριστώσι τὸν ἀριθμὸν τῶν μηνῶν ἠδέξιμέ-
ρον κατὰ δίο Ο καί, ἵνα ἀναφέρωμεν καὶ
ἐπίκαιρόν τι, ἡ κατὰ τῆς Τρωάδος ἐκστρα-
τεῖα ἤρρισε μὲ τὴν θυοῖαν τῆς θυγατρὸς
τοῦ Ἀγαμέμνονος συμβολίζουσαν τὴν ἐ-
αρινὴν ἰσημερίαν ἀφ' ἧς ἤρχετο καὶ τὸ ἔαρ

(*) Σημ. Ἐκ τῆς Μήνης παράγεται καὶ ἡ λέξις μὴν
καθότι οἱ πρῶτοι μῆνες ἦσαν σεληνιακοί. Ἐξ αὐτῆς
ἐπίσης παράγονται καὶ αἱ γερμανικαὶ λέξεις MOND
= σελήνη καὶ MONAT = μῆν ὡς καὶ αἱ ἐξ αὐτῶν ἀ-
πορρέουσιν ἀγγλ. MOON καὶ MONTH. Ἐκ τῆς Μή-
νης ἴσως προέρχονται καὶ αἱ γαλλ. λέξεις MINE (ἐκ-
φρασίς τοῦ προσώπου) καὶ MINOIS (μικρὸν πρό-
σωπον) ἕνεκα τοῦ ἐπὶ τοῦ δίσκου τῆς Σελήνης ἐμ-
φανιζομένου προσώπου.

παρὰ τοῖς ἀρχαίοις.

Ἡ Ἰφιγένεια (ἐκ τοῦ Ἰφι καὶ γεννώ) παριστᾷ τὴν εὐφορον γῆν τὴν φαινομένην ὡσεὶ καταδεδικασμένην εἰς θάνατον κατὰ τὸν χειμῶνα. Ἡ σώσασα τὴν κόρην Ἄρτεμις, ἀρπάσασα αὐτὴν ἐκ τοῦ βωμοῦ καὶ μετενεγκοῦσα εἰς Ταύρους συμβολίζει τὴν ἐαρινὴν ἀναγέννησιν τῆς φύσεως ἐκδηλουμένην κυρίως κατὰ τὴν Πανσέληνον τῆς Ἰσημερίας, συμβαινούσης κατὰ τοὺς μυθικοὺς χρόνους ἐν τῷ ἀστερισμῷ τοῦ Ταύρου. (**)

Διὰ τοῦτο καὶ ἡ Ἐκκλησία μεριμνῶσα οὐ μόνον περὶ τῆς ψυχικῆς ἀλλὰ καὶ τῆς σωματικῆς ὑγείας τῶν τέκνων τῆς, ἐδέσπισε κινητὴν τὴν ἐορτὴν τοῦ Πάσχα λαμβάνουσα ὡς βᾶσιν αὐτοῦ τὴν Πανσέληνον τῆς Ἰσημερίας. Οὕτω τὰ σώματά τῶν πιστῶν, καθαρισθέντι καὶ παρασκευασθέντι διὰ τῆς νηστείας, δέχονται προσφορώτερον τὸ σφρίγος τῆς ἐποχῆς, ἐπιτεινόμενον μάλιστα διὰ τῆς τονικωτάτης τροφῆς τῶν ὠῶν καὶ τοῦ ὀβελίου ἢ ψητοῦ ἀμνοῦ.

(**) Σημ. Ἐπὶ Χριστοῦ ἡ ἰσημερία ἐγένετο ἐν τῷ ἀστερισμῷ τοῦ Κριοῦ, τὴν δὲ τῶν ἰχθύων. Διότι αὐτὴ ὁπισθοδρομεῖ ἕνα ἀστερισμὸν ἀπὸ δισχίλια περίπου ἔτη. Ὡστε εἰς ἐγκλίωμεν ἐπὶ τοῦ μύθου τῶν Διοσκουῶν Κάστορος καὶ Πολυδεύκους -- οἵτινες ἐξῆλθον ἐκ τοῦ ὑπὸ τῆς Λήδας γεννηθέντος ὄφου (συμβόλου τῆς ἰσημερίας) καὶ μετενεχθέντες τέλος εἰς τὸν οὐρανὸν ἀπετέλεσαν τὸν ἀστερισμὸν τῶν Διδύμων -- ἐξάγομεν ὅτι οἱ ἀνθρώποι ἐνησχολοῦντο εἰς τὴν ἀστρονομίαν πρὸ ἑξ. χιλιάδων ἐτῶν.

(Ἔπεται τὸ τέλος.)

Σμύρνη — ΑΝΔΡΟΝ Ι. ΓΕΡΩΛΥΜΟΣ

ΚΥΔΩΝΙΑΤΙΚΗ ΖΩΗ

Δὲν ἔχομεν ἀξιόν τι ἐμπορικῶς νὰ σημειώσωμεν κατὰ τὸ λῆξαν δεκαπενθήμερον. Αἱ ἀγοροπωλῆσαι τῶν ἐλαίων εἴνεσι στάσιμοι, οὐχ ἦτον ὅμως [διενεργοῦνται καθ' ἐκάστην φορτώσεις διὰ Ρουμανίαν, Βουλγαρίαν καὶ λιμένας τοῦ Κράτους, ἡ δ' ἐν τῇ πόλει μας παρακαταθήκη ὅλοῦν ἐξαντλεῖται. Αἱ τιμαὶ περιστρέφονται εἰς τὰ 70 τρ. γρ. τὸ λαγῆρι διὰ τὰς καλὰς ποιότητας καὶ εἰς τὰ 54 τρ. γρ. διὰ τὰ σαπωνέλαια.

Ἡ τελευταῖον καταπεσοῦσα βροχὴ ἀφέλησε σημαντικῶς τὴν γεωργίαν, εὐεργετικὴ δ' ὑπῆρξε καὶ διὰ τὰ ἐλαιοκτῆματα κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην τοῦ ζευγαρίσματος καὶ τῆς ἐν γένει καλλιέργειας τῶν ἐλαιοδένδρων.

Τοῦ τέως Δημάρχου τῆς πόλεώς μας ἀξ. κ. Ι. Ἀποστολάκη παραμείναντος μεταξὺ τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, ἀντεδέρχθη ἐκ Βαλουκσερίου εἰς τὸ Δημαρχικὸν ἀξίωμα ὁ ἐκ τῶν παλαιῶν Συμβούλων ἀξ. κ. Γ. Στρογγύλης ἰατρός, ὃν συγκαίρομεν

ἐπὶ τῇ τιμῇ. Ἐδελπιστοῦμεν ὅτι ἡ ἀγαστὴ σύμπνοια καὶ ὁμοφροσύνη ὀλοκλήρου τοῦ ἀξ. Δημοτικοῦ Συμβουλίου θέλει ἐπιφέρει εὐχάριστα ἀποτελέσματα τῆς δράσεώς των εἰς ζητήματα ἀφορῶντα πρωτίτως τὴν ὑγιείαν τῆς πόλεως. Ἐν ἐκ τῶν σπονδαιοτάτων ζητημάτων τρυγάνει καὶ ἡ ὑδρευσις τῶν Κυδωνιῶν καὶ τοῦτο ὁ κόσμος ἀναμένει ἐναγωνίως νὰ ἰδῇ πραγματοποιούμενον, ἀφοῦ μάλιστα καὶ χρῆμα οὐκ εὐκαταφρόνητον εὐρίσκειται εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Δημαρχίας καὶ ὑπὸ ζήλου πολλοῦ ἐμφοροῦνται ἅπαντα τὰ μέλη τὰ ἀπαρτίζοντα τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον.

Περατωθειῶν τῶν ἀπὸ τὰς διαφόρους Ἐνορίας τῆς πόλεώς μας ὡς καὶ τῶν ὑπ' αὐτὴν πολιτικῶς ὑπαγομένων Μοσχονησιῶν καὶ Γενισταροχωρίων ἐκλογῶν, ἀνεδείχθησαν ἐκλέκτορες, δηλον ὅτι δευτεροβάθμιοι ἐκλογεῖς, οἱ ἐξῆς 19. Ἐν Κυδωνίαις. Ἐν τῇ Ἐνορίᾳ τῆς

Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου ὁ κ. Ἀλέξαν. Βαλσαμάκης τῇ Ἐνορίᾳ τοῦ Ἁγ. Δημητρίου οἱ κ. Εὐσ. Κασάπης καὶ Δ. Στίμος τῶν Ταξιαρχῶν ὁ κ. Δ. Διάπης τοῦ Προδρόμου ὁ κ. Ι. Ἀποστολάκης τοῦ Ἁγ. Γεωργίου ὁ κ. Ε. Κουφέλης τοῦ Ἁγ. Νικολάου ὁ κ. Δ. Χ. Μήτσου τῆς Ἁγ. Τριάδος ὁ κ. Μ. Μέλος τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς οἱ κ. Ν. Κουρκούτης κ. Ν. Τσοῦρτσουλας τοῦ Προφήτου Ἡλιῶ ὁ κ. Ἀθ. Σαχανᾶς τοῦ Ἁγ. Βασιλείου ὁ κ. Ἀλ. Κιορέλης τοῦ Ι. Νοσοκομείου ὁ κ. Μανριδῆς Χ. Στυλιανός.

Ἐν Γενισταροχωρίῳ. Οἱ κ. κ. Εὐσ. Κολυφῆτης καὶ Ἀθ. Δ. Χ. Μιχαλάκας.

Ἐν Μοσχονησίῳ. Οἱ κ. κ. Ἀλ. Τσακιδάκης, Γ. Ὀρφανός, Ἀδ. Χ. Διαμαντῆς καὶ Ν. Πανέρας.

Τὸ Σαντζάκι ΚΑΡΑΣΙ ὑφ' ὃ ὑπαγομέθα διοικητικῶς μὲ ἔδραν τὸ Βαλουκσερίον καὶ μετὰ πληθυσμοῦ ἄρρενος ὑπολογιζομένου εἰς 229 χιλδ, περιλαμβάνει ἅμα τὰ τμήμ. Ἀδραμῆτιον, Βουρχανιέ, Βάλλιαν, Ἀρτίκην, Πάνορμον καὶ Μαρμαρά, δικαιοῦται δὲ κατὰ νόμον ὅπως ἐκλέξῃ 5 βουλευτάς, ὧν οἱ 4 Ὀθωμανοὶ καὶ ὁ εἰς Ἑλληνοσθωμανός. Ἀχρὶς ὥρας 25 ἔθεσαν Βουλευτικὴν ὑποψηφιότητα, ἀπανταχοῦ δὲ μετ' ἰδιαζούσης εὐαρεσκείας ἠκούσθη φερόμενον καὶ τὸ ὄνομα τοῦ διμπρεποῦς διευθυντοῦ τῆς ἐν Κων]πόλει ἐκδιδομένης Ἐφημ. «Πατρίς» κ. Παναοῦ Κεσίσογλου.

ΝΕΚΡΟΛΟΥΛΟΥΔΑ

Τὸ χλωμιασμένο δειλινὸ
τὰ μάραθα θαμπώνει,
κ' ἡ νύχτ' ἀρχίζει σιγαλὰ
τὸν πέπλον τῆς ν' ἀπλώνῃ.

Κι' ἐπάνω ἐκεῖ στὰ μνήματα
μεσ' ἀπ' τὸ κρῦο χῶμα,
βγαίνουν τὰ νεκρολούουδα
μὲ τὸ χλωμὸ τὸ χρῶμα.

Καὶ γέρνουνε περίλυπα
καὶ χύνουν τὴ δροσιά τους,
ὅπου θαρρεῖς εἶν' δάκρυα
στὴν τόση ἐρημιὰ τους.

Σμύρνη — ΟΔΥΣΣΕΥΣ Ε. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

ΣΤΟΣΤΑΥΡΟ

Ἐπάνω σου μαρτύρησ' ὁ Χριστὸς
Καὶ σ' ἄγιασε—θείας ζωῆς σημάδι
Γι' αὐτὸ μ' ἐπίδακαθε Χριστιανός
Ἐμπρός σου προσκυνᾷ προῦ καὶ βράδου.
Σ' ἔχουνη ῥημοκλήσια κ' ἐκκλησιᾶς
Περὶ ἄπαντα στήμενο ἕς τὴν κορφή τους,
Καὶ σὲ φιλεῖ ὁ ἥλιος ὁ χρυσοῦς
Καὶ τὰ στράματ' ἐπὶ λάμψη τῆς γλωμῆ τους.
Σὲ κάθε μνημ' ἀπάνω σὲ θωρῶ
Τοῦ πόνου μας παρηγοριά θλιμμένη,
Τὸν ὕπνο νὰ φυλᾷς τὸν ὕστερον
Καὶ μιᾶς καρδιάς ποῦ πειὰ δὲν ἀνασαινεῖ.
Σὲ βλέπ' ἀκόμ' ἐπὶ νῶς τὸ λαϊκὸ
Τῆς κόρης, χρυσὴ λάμψη νὰ σκορπῆς,
Κάθε παρθετικὸ τῆς μουσικῆς
Ἐσὺ ν' ἀκοῦς κ' ἐσὺ νὰ τὸ γνωρίζῃς.

Σάμος — ΕΛΕΝΗ Σ. ΣΒΟΡΟΝΟΥ

ΤΑ ΚΟΚΚΙΝΑ ΑΥΓΑ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ

Πολλὰ εἰκασίαι καὶ παραδόσεις ὑπάρχουν περὶ τῆς προελεύσεως τῶν κοκκίνων αὐγῶν τοῦ Πάσχα.

Γενικῶς τὰ αὐγὰ εἰκονίζουσι τὴν Ἀνάστασιν, ἐρυθροβαφῆ δὲ ἵνα συμβολίσουν τὸ αἷμα τοῦ Κυρίου τὸ λυτρῶσαν ἡμᾶς.

Κατὰ τὸν Κοραῖν τὸ ἔθος αὐτὸ ἀνεφάνη κατὰ πρῶτον τὴν Δ' ἑκατονταετηρίδα παρὰ τοῖς Χριστιανοῖς εἰ καί, ὡς

λέγει, φαίνεται πολὺ ἀρχαιότερον τοῦ Χριστιανισμοῦ, σύμβολον ἴσως θρησκευτικὸν Φοινίκων καὶ Ἰνδῶν.

Ἐπάρχει πλὴν ἄλλων καὶ ἡ ἐξῆς χαριεστάτη παράδοσις περὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ἐθιμοῦ τῶν ἐρυθρῶν ὤων.

Πωλήτριά τις ὤων κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ ἔμαθε παρ' ἄλλης τινὸς γυναικὸς τὸ φοβερὸν νέον, καταπλαγεῖσα δὲ καὶ δυσπιστοῦσα ἢ ὠποῶλις, ἀφῆκε τὸν κάλαθον τοῦ ἐμπροσθέντος τῆς κατὰ γῆς φωνήσασα:

« Ἰδοὺ! Τότε θὰ πιστεύσω, ὅταν τὰ αὐτὰ αὐτὰ γίνουσι κόκκινα! »

Καὶ ὦ τοῦ θαύματος! Αὐθωρεῖ ἐγίναν.

Ὁ ἐν Σμύρῃ λόγιος φίλος κ. Α. Γερῶλυμος εἰδικῶς ἐγκύψας ἐν ταῖς ἐννοίαις τοῦ συμβολισμοῦ εἰς σχετικὴν ἡμῶν ἐρώτησιν ἀπήντησε διὰ τῶν κατωτέρων ἄξιαναγνώστων:

Τὸ ἐρυθρὸν χρῶμα μετέπεσεν εἰς τὸν συμβολισμὸν τῆς χαρᾶς ὃν ἀρχικῶς εἶχε τὸ σύμβολον τοῦ ζωογόνου τῆς Ἀνοιξέως ἡλίου. Διὰ τοῦτο ἦτο λίαν σνηθήτης περὶ τοὺς Ἀρχαίους ἢ ἐρυθρὰ βαφῆ διαφόρων ἀντικειμένων κατὰ τὸ Ἔσθρ καὶ ἰδίως τὴν Ἰσημερίαν. Ἐκτός τῶν κοκκίνων αὐγῶν περιέμενε παρ' ἡμῖν καὶ τὸ ἐθιμὸν τοῦ Μάρτη ἡμεῖς νὰ περιδέξωσι τὸν βραχίονα, ἰδίως αἱ γυναῖκες τοῦ λαοῦ, δι' ἐρυθροῦ νήματος τὴν 1 Μαρτίου, θεωροῦντες τοῦτο ὡς μαγανείαν τοῦ μαρτυρίου τοῦ ἡλίου.

Ἐν Αἴγυπτο διὰ τὸ εἶναι ἐν ταῖς Χριστιανικαῖς καὶ Μουσουλμάνοις τὸ ἐθιμὸν νὰ διαγράφωσι ἐρυθρὸν κλίμα ἐπὶ τῆς ἡμέρας τῶν προβάτων, δηλοῦντα τὴν Ἰσημερίαν τοῦ Ἔσθρ ἐν τῷ ἀστερισμῷ τοῦ Κριτοῦ ὡς ἐγένετο πρὸ δισυλίων καὶ ἐπέκεινα ἐπὶ τῶν καὶ οὐκ ἔδωκεν ἀφορμὴν νὰ περισταίῃ ὁ Αἴγυπτιος θεὸς Ἀμμὼν μετὰ κεφαλὴν κριτοῦ. Ἐνθ' ἡ ἐν ἀρογενεστέρῃ ἐποχῇ συμπέσει τῆς Ἰσημερίας ἐν τῷ ἀστερισμῷ τοῦ Τύρου ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τὸν ἱερόν βουδ τῶν Αἰγυπτίων Ἄσιν καὶ εἰς τοὺς Ἑλληνικοὺς μύθους τῆς Ἰούς, τοῦ Μινωτιοῦ κ.λ.π.

Καὶ τὸ ὄν ἐπίσης ἐγένετο σύμβολον τῆς γονιμότητος, συμβολίζον ἀρχικῶς τὴν ζωογόνον ἐπίδρασιν τοῦ ἡλίου ἐπὶ τῆς γῆς μετὰ τὴν Ἑσπρινὴν Ἰσημερίαν. Κατὰ τοὺς ἀνερευνητάς καὶ ἐξευριστάς ἀξιατοχὰς τὴν ἰδέαν τοῦ συμβολισμοῦ ὁ κρόκος τοῦ ὄου συμβολίζει τὸν ἡλίον, τὸ λευκὸν αὐτοῦ τὸν αἰθέρα, τὸ κέλκρον τὸν οὐράνιον θόλον, τὸ δ' ἐπιμηκεὶ σῆμα αὐτοῦ τὴν ἐκλειπτικὴν τροχὴν τῆς γῆς περὶ τὸν ἡλίον.

Περὶ πολλοὺς ἔθνησι τὸ Ἔσθρ ἤρχιζεν ἀπὸ τῆς Ἑσπρινῆς Ἰσημερίας καὶ ἐδίδοτο ὡς ὕψος ὡά! Οἱ σημερινοὶ Ἑβραῖοι στολίζουσι κένιστρον ἐκ διαφόρων γλυκασμάτων κατὰ τὸ Πάσχα τῶν καὶ ἐν μέσῳ αὐτοῦ θέτουσιν ὄν βρασμένον ἀλλὰ λευκόν».

Κυθωνίαι = ΙΩΝ

ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΡΟΣΕΧΟΥΣ ΦΥΛΛΑΔΙΟΥ ΤΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΟΥ "ΑΙΟΛΙΚΟΥ ΑΣΤΕΡΟΣ,"

Ἐπεύθυνος Χαρ. Γ. Βαφειάδης

ΣΚΟΡΠΙΑ ΔΟΥΤΙΑ

— Μὲ πέταξαν ἀπὸ τῆς θέσιμου καὶ ἔχασα τὸ ἴσιό μου.

— Ἐμένα δηλ. τὸ ὑποφαινόμενο Κουνοῦπι.

— Πάλι καλὰ πρὸς τὸ μ' ἔρριψαν ἐστὶ ἔξωφυλλο.

— Καὶ καθὼς πηγαίνει ἢ πυκνότης τῆς ὕλης ἐξενεῖνε παράξενο νὰ μ' εὐρήτε καὶ σὲ κανένα Παράρτημα.

— Ἄλλ' ἐγὼ πρὸς τὴν αὐτὴν τὴν σελίδα.

— Ἐδῶ μὲ πρωτογνωρίσατε καὶ σὰς πρωτογνώρισα.

— Καὶ δὲν ἐννοῶ νὰ τὸ κουνήσω ἀπὸ ἔδω.

— Ἐν αὐτὸ πιστεύω νὰ εἴμεθα ὅλοι σίμφωνοι.

— Ἄν καὶ ἔπρεπε ὡς Κουνοῦπι: νὰ ἔχω καὶ ἐχθρούς.

— Ἄλλ' ἂν δὲν ἔχω ἐξενεῖνε ἀπὸ λόγου τους ἀλλ' ἀπὸ λόγου μου.

— Διότι δὲν ἠθέλησα ποτὲ νὰ τιμπήσω σοβαρὰ κανένα.

— Καὶ ἂν ἐτίμησα καμμιά φορὰ τὸ τίμημά μου ὡμίξαζε μὲ χὰδι.

— Ἄλλως τε πέφτομε τώρα καὶ στὴ Μ. Ἑβδομάδα.

— Καὶ ἐπιθυμῶ νὰ ἔχω τὴ συνείδησί μου ἐλαφρά.

— Διότι τὰ λόγια ἂν καὶ τὰ λέγουν πτερωτά, ἐξενεῖνε ἕως κομμία σχέσιν μὲ τὸ βάρος τῶν πτερῶν.

— Τὸ ἐναντίον μάλιστα εἶνε μερικὰ βαρύτερα καὶ ἀπὸ τὸ κουροῦμι.

— Αὐτὸ τὸ ζήτημα ἐξενεῖνε ἀνάγκη νὰ σὰς τὸ ἀναπτύξω.

— Τὸ ξεύρετε ὅλοι σὰς καὶ ἰδίως ὅλοι σὰς.

— Δὲν ἐθυμισθε καὶ τὴν παροιμίαν;

— Ἡ γλῶσσα κίκαλα δὲν ἔχει καὶ κίκαλα σπῆ.

— Ἡ γλῶσσα μὲ τὰ λόγια τῆς βέβαια, καὶ ὄχι ἢ ἑωδινή!

— Καλὰ ἐξενεῖνε σὰς ἔλεγα ἐστὶν ἀρχὴ ἐστὶ ἔχασα τὸ ἴσιό μου;

— Ὡς πρὸς νὰ τὸ εὐρὸν ἐγέμισε καὶ ἡ στήλη.

— Καὶ ἐξενεῖνε μὲν ἄλλο, ἀγαπητοὶ μου ἀναγιώσται.

— Παρὰ νὰ σὰς εὐχρηθῶ νὰ περάσετε τὸ Ἄγιον Πάσχα χαρούμενοι καὶ καλόκαρδοι.

— Καὶ νὰ τσαυχρίσετε τὸ κόκκινον αὐγόν.

— Μὲ τὸ χαρμόσυνο ἐπιφώνημα.

— ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ!

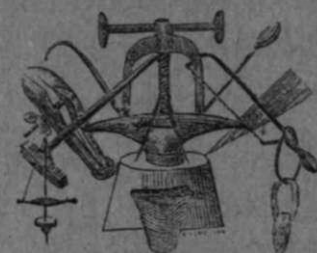
ΚΟΥΝΟΥΠΙ

ΜΟΝΑΔΙΚΗ ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΑΣΘΕΝΕΙΣ

Ὁ διακεκριμένος ἰατρὸς κύριος ΜΑΡΙΝΟΣ ΚΟΥΤΟΥΒΑΛΗΣ διευθυντὴς τῶν Κυβερνητικῶν Νοσηλευτηρίων Σμύρνης προτιθέμενος νὰ ἐπισκεφθῇ κατ' αὐτὰς τὴν ἡμετέραν πόλιν παρέχει ἔκτακτον καὶ μοναδικὴν εὐκαιρίαν εἰς τοὺς ἐνταῦθα ἀσθενεῖς ὡς καὶ τῶν πέριξ μερῶν ὅπως προστρέξωσιν εἰς τὴν μακρὰν πείραν καὶ τὰς ἐπιστημονικὰς τῆς νεωτέρας θεραπευτικῆς γνώσεις τοῦ περὶ τὰ γυναικεία ἰδία νοσήματα ἀσχολουμένου ἐξόχου ἰατροῦ.

Κονιάκ γνήσιον ἐξ ἀποστάγματος καθὼς καὶ ποτὰ οἰνοπνευματώδη ἐκ τῶν μεγάλων ἐργαστασίων τῶν ἐν Σμύρῃ Κ. Ν. Κωνσταντινίδου καὶ Σας Γενικοὶ ἀντιπρόσωποι ἐνταῦθα καὶ πέριξ Ἑλλάδος καὶ Φιλιππίνης

ΦΑΝΟΠΟΙΕΙΟΝ & ΜΑΡΚΟΠΟΙΕΙΟΝ

ΑΛΕΞΑΝΔΡ. Α ΑΓΓΕΛΙΔΟΥ ΕΝ ΚΥΘΟΝΙΑΙΣ

Κατασκευάζονται μάρκες παντὸς εἶδους μετὰ διαφόρων καλλιτεχνικῶν σημάτων, καὶ χαρακτῆρων. Κατασκευὴ στερνῶν, φίλτρων, μπάνιων, φανῶν διαφόρων εὐρωπαϊκῶν σχεδίων. Ἐπισκευάζονται παντὸς εἶδους φῶτα, ΛΟΥΕ, ΜΠΛΑΝΣΑΡ, ΡΑΔΙΟΥΜ, ΓΑΖΟΛΙΝΗΣ Κ. Α. Π.

ΦΩΤΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΜΜ. ΣΧΑΤΖΕΛΗ ΕΝ ΚΥΘΟΝΙΑΙΣ ΟΛΟΣ ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ, ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΟΥ

Ἐργασία ἡγγυμένη ἐπὶ χάρτου πλατινοτυπίας. Φωτογραφία ἀπὸ μικροσκοπικῶν μέγρι τελείου φυσικοῦ μεγέθους. Ἐπιπέδον ἀντιπροσώπου

